

SEJA PREDSEDSTVA KOŠ SOZD ISKRA Vso pomoč naši DO

Elektrozveze

V ospredju 8. seje predsedstva KOS SOZD Iskra (bila je v ponedeljek, 9. maja in jo je vodil predsednik KOS Janez Kern) je bila problematika, oz. ocena izvajanja sanacijskega programa v naši DO Industrija sistemov za elektrozeve (ISEZ).

Prvi je o tej problematiki poročal predsednik sanacijske komisije SOZD Iskra, član KPO SOZD Janko Sekirnik, ki je jasno, brez olepšav in naravnost povedal, da sanacija v ISEZ ne poteka tako, kot smo si jo zamislili in da izmed vseh postavk in zahtev tako imenovane modre knjige o sanaciji niti ena ni bila popolnoma izvršena, kljub zamejavi vodilnih kadrov in novih sanatorjev. Podobno velja tudi za TOZD TTS, ki je v lanskem letu pridela največ izgub, kakih 11 starih milijard dinarjev. Tudi sanacijski program te TOZD ni zadovoljil sanatorjev (Iskra banka, Ljubljanska banka, sklad skupnih rezerv občine Ljubljana—Šiška), ki bi bili pripravljene sanirati izgube TOZD TTS. Vsa ta dejstva narekujejo odločno in hitro akcijo, oziroma ukrepanje, sicer bo potrebna uvedba družbenega varstva, kaj pa to pomeni, vemo vsi dobro.

Kljub reorganizaciji DO ISEZ,

opravljeni z uspešnim referendumom ob koncu lanskega leta, se razmere v DO še niso stabilizirale in uredile tako, da bi ta naša, pomembna organizacija, ustanovljena za namensko, posebno proizvodnjo, lahko proizvodno zaživela in tako začela ustvarjati dohodek, kljub dobremu kadrovskemu sestavu in tudi obilici proizvodnih programov, namenjenih našim namenskim kupcem. Vzroki za takšno stanje se vlečejo že vrsto let, značilnost obnašanja posameznikov v tej DO pa so izrazito »vrtiličarska usmerjenost«, obilica potrebnih in nepotrebnih programov, pri čemer seveda trpi osnovno-proizvodnja in pridobivanje dohodka. Vzrok za vse to seveda tiči v kadrovski problematiki in doslej niso tam zamenjali še nikogar, ki ovira objektivno ali subjektivno izvajanje sanacijskega programa. Za sanacijo TTS pa je Sekirnik dejal, da je treba v najkrajšem možnem času, v enem tednu, popraviti in tako pripraviti sanacijski program, da bo ustrezal sanatorjem.

Podobno je spregovoril o tej problematiki tudi predsednik sindikata konference DO ISEZ Bernard Lenardič, ki je poudaril, da je sindikat nešetokrat razpravljal o tej problematiki, sprejemal sklepe, sodeloval pri vseh akcijah, vendar pa so vsi sklepi in trdna volja žal ostajali vse doslej samo na papirju. Po-

dobno velja tudi za ostale DPO v tej DO. Sicer pa so po njegovem mnenju začeli izdelovati sanacijski načrt-prepozno.

Po posegu še nekaterih članov predsedstva KOS je predsedstvo menilo, da je potrebno nuditi vso pomoč sindikalni konferenci v tej DO, dalje je potrebno organizirati odkrite pogovore z delavci ISEZ na vseh lokacijah brez poslovnih organov, nuditi konkretno pomoč tudi vsem ostalim DPO v tej delovni organizaciji, za TTS pa poskrbeti, da bo čim prej pripravila takšen sanacijski načrt, da bo izplavala iz izgub. Pri vsem tem se sindikat globoko zaveda težke in zapletene situacije v tej DO, saj sta trenutno ogrožena socialna varnost in nadaljnji razvoj te DO, pri čemer pa se mora na vseh ravneh spet in znova pokazati iskraška solidarnost, ki je že tolikokrat poprej pomagala marsikateri naši TOZD ali DO, da se je izklopala iz izgub, preusmerila svoj program in začela uspešno poslovati v okviru SOZD Iskra. In končno so se tudi še dogovorili, naj skličejo partijsko problemsko konferenco, v DO ISEZ.

V drugi točki dnevnega reda je predsedstvo KOS obravnavalo osnutek programa dela KOS za leto 1983-84 in ga brez posebnih pripomb sprejelo kot predlog programa dela KOS za prihodnje obdobje, ki naj bi ga kot dokončen dokument sprejela bližnja letna delovna konferenca KOS SOZD Iskra, in bi jo sklicali 18. maja letos. Na dnevnem redu letne konference sindikata naj bi bilo najprej poročilo o delu KOS za minulo obdobje, sprejem programa dela KOS za leto 1983-84 in končno problematika dohodkovnih odnosov v SOZD Iskra.

Ob koncu seje pa je predsednica konference sveta ZSMS SOZD Iskra Janja Zlebnik na kratko poročala o delu in problematiki mladinske organizacije v SOZD Iskra s čemer se sindikat konkretno seznanja z mladinsko problematiko in kar mu omogoča tudi konkretno pomoč tej pomembni organizaciji, ki v Iskri ni tako maloštevilna.

D.Ž.

Vse predstavnike DO in TOZD, ki jih zanima potek aktivnosti na temo Celostne grafične podobe Iskre, s poudarkom prikaza uporabe identifikacijskih elementov na izdelkih in embalaži Iskrinega programa, vabimo na kontaktni razgovor, ki bo 24. maja 1983, ob 13. v prostorih Iskre Commerce, TOZD Marketing, Poljanska 31, Ljubljana.

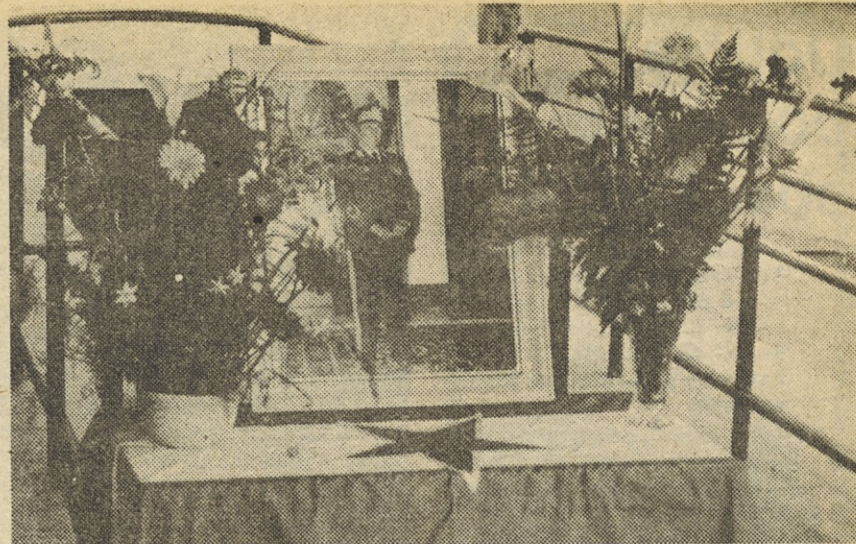
TOZD PRODAJA

Na jugoslovanskem tržišču je še naprej izredno veliko povpraševanje po širokopotrošnih izdelkih in od tod tudi prodajni uspehi: so za več kot 40% boljši kot v enakem obdobju lani, z njimi pa so presegli četrtletni načrt. Največji problem v dejavnosti Maloprodaje so še vedno zapadle terjatve, glavni vzrok pa je v neažurnosti podatkov.

V nabavni dejavnosti so za potrebe Iskrinih tovarn kupili pri jugoslovanskih proizvajalcih v prvem četrtletju za dobro milijardo dinarjev surovin, polizdelkov in izdelkov. Letni plan so s tem uresničili 22-odstotno, lanskeleto realizacijo pa prekoračili za 18%. Vzrokov, da načrta niso uresničili, je več, omenimo pa predvsem pomanjkanje nekaterih repromaterialov na jugoslovanskem tržišču.

TOZD SERVIS

Načrtovane naloge so Iskrini serviserji presegli za 18%, hkrati pa realizirali celo za 35% več, kot v enakem obdobju lani. Kljub izredno dobremu delu pa se serviserji srečujejo še naprej s kopico problemov — od pomanjkanja ne-

Četrtega maja, ko smo se vrnili na delo po prvomajskih praznikih, smo se tiho in spoštljivo poklonili spomenu našega preminulega voditelja tovariša Tita. Pred vzhodom v novogoriško Iskro — Avtoelektriko je bilo postavljeno njegovo obeležje, okrašeno s spomladanskim cvetjem, ki je spominjalo na morečo obletnico, obenem pa potrjevalo našo odločnost, gojiti bratstvo in enotnost, ter trdno voljo, hoditi po poti, ki nam jo je začrtal sin jugoslovanskih narodov in narodnosti.

V ISKRI IEZE v Skupnih službah so se na obletnico smrti predsednika Tita poklonili njegovemu spomenu. Komemoracijo so pripravili mladinci in prav iz ust mladih je najlepše zazvenela obljuba, da bomo ostali zvesti njegovi revolucionarni poti, samoupravljanju in nevrščeniosti.

ODLIKOVANJA ZA 21 DELAVCEV ISKRINE TOZD SERVIS

Odlikovanci — ambasadorji dobrega dela

V današnjem času stabilizacijskih prizadevanj in krepitve vzajemne povezanosti vse Jugoslavije so posebej pomembna srečanja, na katerih prihaja do izraza zavest delovnih ljudi in njihova gospodarska uspešnost. Zato je bila tudi skupna seja delavskih svetov Iskra Commerce in TOZD Servis v Ljubljani v bistvu ne le srečanje zaslužnih delavcev iz vse države, ampak tudi zaveza, da bodo tudi v bodoče skupno in uspešno delovali v prid delovne organizacije in celotne socialistične skupnosti.

Na skupni seji delavskih svetov Iskra TOZD Servis in Iskra Commerce, ki je bila pretekli petek, 6. t.m. v Ljubljani, je predsednik skupščine občine Ljubljana Vič Rudnik Maks Klanjšček izročil državna odlikovanja za posebne zasluge in uspehe pri delu 21 delavcem TOZD Servis iz raznih Iskrinih servisov.

Iskrina servisna mreža ima svoje začeteke v letu 1953, ko sta bila ustanovljena prva servisa v Ljubljani in Beogradu. Danes je to razvejen sistem, saj ima Iskra 34 lastnih in okoli 300 pogodbenih servisov po vsej Jugoslaviji. V temeljni organizaciji Servis je od 600 delavcev kar 400 zaposlenih v republikah in pokrajinah izven Slovenije. Več kot polovica delavcev še ukvarja s servisiranjem zahtevnih profesionalnih naprav in sistemov. TOZD Servis si je za letos zastavil pogumen delovni načrt: vrednost servisnih storitev naj bi znašala 530 milijonov dinarjev, od prodaje rezervnih delov naj bi iztržili 400 milijonov dinarjev, skupaj s še nekaterimi dodatnimi postavkami pa naj bi celotna realizacija znašala 960 milijonov dinarjev. Že tako visok načrt so pozneje še povečali za 50 milijonov, tako da bodo letos prvič presegli magično mejo milijarde dinarjev realizacije, kar bo v primerjavi z lanskim letom kar za četrtno več. Seveda tu ne gre zgolj za popravila pokvarjenih aparatov ampak tudi za vzdrževanje že obstoječih naprav in sistemov.

Vsekakor imajo za dosežene rezultate TOZD Servis zasluge tudi odlikovanci, ki so s svojim prizadevanjem in vztrajnim delom pripomogli k razvoju servisne dejavnosti kot pomembnega elementa trženja.

Predsednik Skupščine občine Ljubljana Vič Rudnik, ki je odličja predal zaslužnim delavcem, je med drugim poudaril: »V primeru TOZD Servis gre nedvomno za TOZD, na katerega čvrsto delovno zavest in dobre poslovne rezultate lahko naša skupnost računa tudi vnaprej. Zato se čestitkam ob teh odlikovanih iskreno pridružujem tudi sam!«

»Odlikovanci so bili vsekakor entuziasti pri delu, privrženi tako SOZD Iskra, kot tudi celotni družbeni skupnosti. Prav z dobrim delom tako v lastni TOZD kot tudi v širšem okolju pa so odlikovanci hkrati tudi nosilci naše socialistične usmeritve in ambasadorji dobrega dela« pa je v svojem nagovoru poudaril Šimen Primožič, direktor DO Iskra Commerce.

Mak

PREDSEDSTVO SFRJ je z ukazom št. 7 z dne 2. 2. 1983

odlikovalo

za zasluge in dosežene uspehe pri delu, pomembnem za socialistično izgradnjo države z

Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

1. Jože Čebela

za zasluge in dosežene uspehe pri delu, ki je pomembno za napredek države z

Redom dela s srebrnim vencem

1. Mustafa Agić

2. Mara Beltran-Ritonja

3. Marjan Cankar

4. Radovan Domazet

5. Živojin Jovanović

6. Selim Kantardžić

za prispevek pri socialistični izgradnji države z

Medaljo zaslug za narod

1. Igor Dolenc

za trud in dosežene uspehe pri delu z

Medaljo dela

1. Mladen Bauk

2. Milan Belec

3. Stanislava Buh

4. Pavle Cvetković

5. Boris Durjava

6. Roman Mavrič

7. Peter Milavec

7. Slavko Najmiller

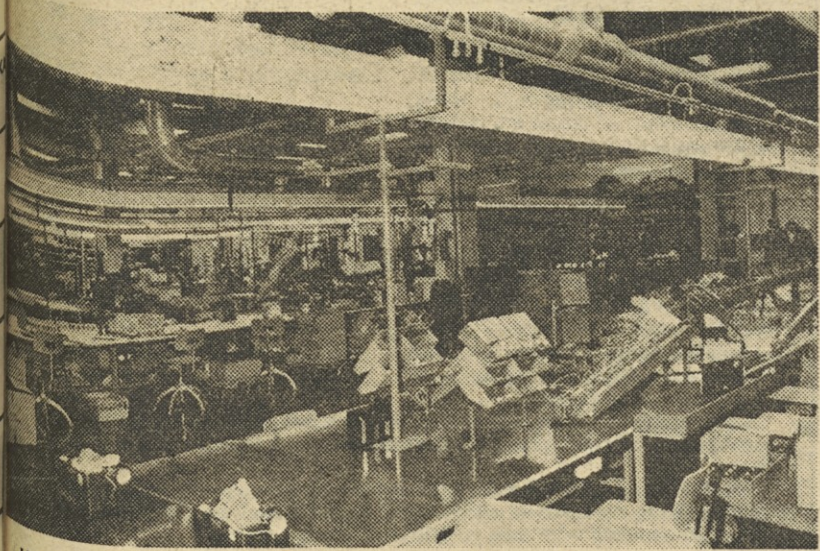
8. Milan Pantelić

9. Miro Stegnar

8. Franc Rotar

9. Vinko Šajn

10. Anton Vatovec

V počastitev 1. maja so v sežanski temeljni organizaciji Sprejemniki pripravili slavnostno otvoritev novih proizvodnih in skladiščnih prostorov. Z otvoritvijo je bila pretežno na konvertibilna tržišča in predstavljajo največji delež izvoza tozda. Slavnostni govornik na otvoritvi, ki se je udeležilo več gostov - predstavnikov skupščine občine in DPO Sežane in Iskre, je bil namestnik predsednika KPO SOZD Iskra Pavle Gantar.

Posnetek prikazuje halo za proizvodnjo transformatorjev v izmeri 1200 kv. m tik pred otvoritvijo. S preselitvijo transformatorske dejavnosti v te prostore bodo bistveno povečali obseg proizvodnje, produktivnost in izvoz; v 570 kv. m velikem novem skladišču pa bodo posodobili in uredili skladiščno poslovanje.

ISKRA COMMERCE V PRVEM ČETRLETJU

Izvoz in uvoz pod načrtovanima

Iskra Commerce je v letošnjem prvem četrtletju dosegla za 6.679,9 milijona dinarjev prodaje in storitev. S tem je celotni načrt uresničila z 19 odstotki, za enak odstotek pa je prekoračila rezultate iz enakega lanskega obdobja.

Posamezne temeljne organizacije so poslovale takole: Prodaja je na jugoslovanskem tržišču prodala oz. kupila za 2,2 milijardi dinarjev blaga, kar je za skoraj tretjino več kot v lanskem prvem četrtletju. Servis je opravil za nekaj manj kot 240 milijonov dinarjev storitev in prodal rezervnih delov, to je za 35% več kot lani, v Zunanjem trgu so izvozili za približno 42 milijonov dolarjev oziroma za 6% več kot lani ter uvozili za 24 milijonov dolarjev, kar pa je več kot četrtina v primerjavi z lanskim januarjem, februarjem in marcem. Realizacija Zastopniške dejavnosti je znašala 18,5 milijonov dinarjev, s čemer so prekoračili lanskeleto rezultat iz enakega obdobja za 36%. V Marketingu je znašala realizacija nekaj manj kot 45 milijonov dinarjev in so lanskeleto realizacijo prekoračili za 28%.

IZVOZ ZUNANJI TRG

Ob omenjenih 42 milijonih dolarjev je Iskra Commerce izvozila na konvertibilno območje za skoraj 31 milijonov dolarjev. Celoten izvoz je bil daleč pod načrtovanim in je dosegel le 17% letnega načrta. Najslabše rezultate smo dosegli na tržiščih Srednje Amerike, v Sovjetski zvezi in v Turčiji. Vzrokov za nezadovoljive rezultate pa so tudi drugi: poslovna in izvedbena zanesljivost ter kakovost Iskrinih izdelkov vedno bolj slabšata, kar se kaže pri številnih reklamacijah, sporih

ipd. Tudi konjunktura za prodajo Iskrinih izdelkov se še ni začela zboljševati, v vrsti dežel v razvoju se možnosti poslabšujejo, le v državah, ki so članice SEV, so možnosti razmeroma dobre.

Prav enak odstotek, kot pri uresničitvi letnega izvoznega plana je tudi pri uvozu. S konvertibilnega območja je Iskra uvozila za dobrih 21 milijonov dolarjev in le za 2,7 milijona s klirinskoga območja.

Skupno je Iskra v prvem četrtletju prijavila uvoz v višini 37,7 milijona dolarjev, uvozila pa je za omenjenih 24 milijonov dolarjev.

Odličja pomenijo obveznost!

Izmed odlikovancev Iskrine TOZD Servis je najvišje odličje — red zaslug za narod s srebrno zvezdo prejel Jože Čebela, pomočnik direktorja TOZD Servis. Zato smo ga zaprosili za kratek razgovor.

Ko danes slavimo odlikovance servisa, nam uha ja misel nekam daleč nazaj, na začetke delovanja tega servisa. Kaj bi na kratko rekli o tem?

»Tako je. Servisovi zametki segajo že v leto 1953, ko ga je ustanovila Kranjska Elektromehaniška. Od tedaj je minilo 30 let. V obdobje, ko je bila ustanovljena PSO (prodajno servisna orga-

nizacija) 1961. leta pa sodijo tudi prvi zametki tržne funkcije, saj je bila poleg prodaje in predstavnosti ustanovljena tudi servisna mreža. Med današnjimi odlikovanci je tudi nekaj veteranov, ki so sodelovali pri nastajanju tega servisa. S tem so pomembno prispevali k plasmaju Iskrine proizvodnje na celotnem jugoslovanskem tržišču. Vsi ti naši delavci pri svojem tedanjem delu niso izražali pripadnosti zgolj TOZD ampak so bili vedno ambasadorji celotne Iskre, tako v dobrem, kot tudi v slabem.

Servisna organizacija se je v dolgoletnem delovanju Iskre očitno v celoti potrdila. Kakšno je njeno mesto v Iskri?

»Pri razvoju servisa bi sedaj vendar kazalo opozoriti, da je bilo vlaganj v servisno dejavnost, kljub njegovim uspehom, premalo. V Iskri se nismo vedno dovolj zavedali, da je servisna dejavnost pravzaprav logično nadaljevanje proizvodnje. Za poslednje obdobje pa le moram reči, da so se stvari obrnile na bolje, saj smo uspeli s pomočjo vlaganj iz združenih sredstev SOZD in IC le dograditi nekaj naših najnujnejših objektov za potrebe servisa in s tem omogočili hitrejšo rast in kvalitetno izboljšanje te in celotne naše dejavnosti.

V čem se pravzaprav kaže dejanska dejavnost Iskrinih servisnih enot?

»Polovica dela naših servisov je delo na profesionalni tehniki, druga polovica pa se nanaša na delo pri širokoprotornih artiklih. Seveda pa taka sestava dela zahteva več znanja in torej bolj usposobljene kadre, pa tudi boljše opremljenost s specialnimi aparaturnami — vse to pa seveda zagotavlja visok nivo servisnih storitev.

Servisna organizacija v Iskri je zelo razvejana. Koliko je njenih enot?

»Našo servisno dejavnost opravlja ta čas poleg 34 lastnih še 300 pogodbenih servisov. Zato mora biti pri tako široki mreži to delo dokaj odgovorno in natančno koordinirano, če hočemo zagotoviti primerno oskrbljenost z vsemi potrebnimi rezervnimi deli, s tehnično dokumentacijo in z neprestanim uvajanjem moderne tehnologije servisiranja v vseh servisih našega sistema.

Zaradi tolikšne geografske razpršenosti po vsej Jugoslaviji imate gotovo tudi specifične probleme?

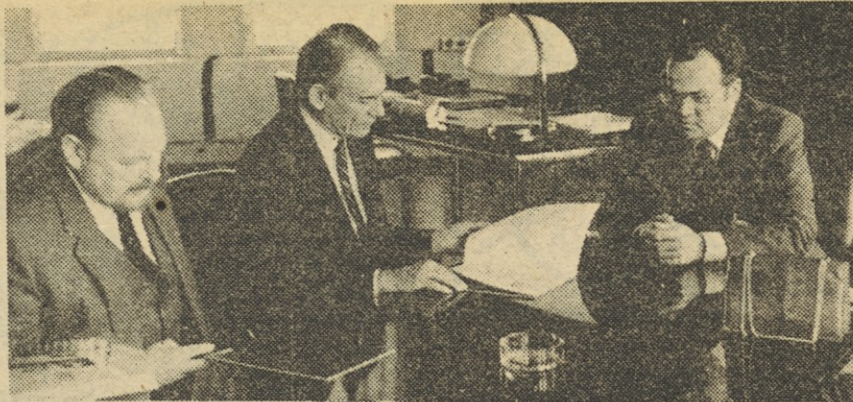
Izvoz in uvoz pod načrtovanima

(Nadaljevanje s 1. strani)

katerih rezervnih delov do zalog, pa od likvidnosti in terjatev do bencinskih omejitev, o čemer pa pišemo v tej številki v posebnem članku.

TOZD ZASTOPSTVA

Verjetno ni treba posebej ponavljati, s kakšnimi problemi se srečuje ta temeljna organizacija zaradi znanih neugodnih gibanj v zunanjetrgovinski menjavi s konvertibilnim območjem. Z omenjenimi 18,5 milijoni dinarjev so se precej približali četrletnemu načrtu. Glede na sklenjene posle vse kaže, da bodo v prvem polletju kar dobro poslovali, vendar če ne bo novih administrativnih omejitev.

Prejšnji teden je obiskal Iskro novi francoski veleposlanik v naši državi g. Jacques Dupuy (v sredini). Sprejel ga je predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič, po razgovorih v Iskri pa je visoki gost obiskal še Ljubljansko banko in novomeško IMV.

Vsekakor. Predvsem pogošamo učinkovit informacijski sistem, ki bi posredoval poslovne in samoupravne informacije. Ta v Iskri še ni toliko dodelan tako, da bi bili sprotno v Iskrinih servisnih organizacijah delavci vedno zadovoljivo obveščeni o aktualnih dogajanjih. Tako se nemalokrat dogodi tudi obratno — posamezni delavec v oddaljeni filiali si mora neredkokdaj reševati posamezne kočljive zadeve tudi sam;

Naj navedem samo primer: srečujemo se s težavami pri oskrbi z rezervnimi deli. Proizvodnja smatra, da je prva v prioriteti proizvodnja za izvoz, na drugem mestu proizvodnja gotovih izdelkov na domačem tržišču in šele na četrtem mestu so rezervni deli, ki so namenjeni servisiranju. In če ob tem navedem, da mora biti po zakonu izdelek servisiran v najmanj 45 dneh, sem pravzaprav povedal o tem vse....

Ali imate tudi težave v samoupravnem dogovarjanju in drugih družbenopolitičnih akcijah — zaradi te razpršenosti?

Samoupravno in družbenopolitično delovanje imamo z ozirom na dislociranost kar dobro organizirano. 19 delavcev delavskega sveta naprimer prihaja iz TOZD širom Jugoslavije, iz Slovenije jih je le 5, vendar jih na nobenem zasedanju ne manjka manj kot eden, kvečjemu včasih dva. Vse seje samoupravnih organov vodimo v srbohrvaškem jeziku, tako se bolje razumemo, težava je le v tem, da velikokrat ne uspemo vedno vseh gradiv za samoupravne organe prevesti v srbohrvaški jezik. Na srečo je v skoraj vsakem servisu vsaj en Slovenec, tako da le-ta gradivo prevede svojim sodelavcem.

Kdo so delavci, ki so bili sedaj odlikovani? Po katerih kriterijih so bili odlikovanci izbrani?

Odlikovanja so prejeli delavci za dolgoletno uspešno delo in pri razvoju te dejavnosti. V razgovorih z odlikovanci se je izkristalizirala misel, da oni sami ta priznanja smatrajo ne-le kot

priznanja njim samim, temveč, vsem delavcem Iskra Commerce. Ta priznanja so dobili delavci vseh struktur — od odpremnega manipulanta do direktorja.

Kaj bi rekli ob svojem tako visokem odlikovanju?

Zame je to v bistvu že petnajsto odličje, priznanje, nagrada, ki sem ga prejel. Doslej sem namreč prejel že zlati in srebrni znak slovenskih sindikatov, plaketo Zveznega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije, priznanje asociacije samoupravljalcev Jugoslavije pa Iskrška priznanja krajevne skupnosti, in občine in druga, za opravljanje 54 različnih funkcij. Prejšnji mesec sem imel tudi že srebrni jubilej — 25 let dela v Iskri.

Vsekakor pa mi to zadnje odličje pomeni enako kot vsem drugim delavcem, ki so jih dobili nadaljnjo vzpodbudo in obvezo, da bom še vnaprej vse preostale življenjske sile maksimalno vlagal za nadaljnji ekonomski razvoj Iskre ter za razvoj socialističnega samoupravljanja. Ta odličja seveda moramo po eni strani smatrati kot priznanje za uspešno delo na strokovnem področju, in za dosežene rezultate, po drugi strani pa tudi za prispevek k socialističnem samoupravljanju in le izgradnji vseh samoupravnih asociacij in s tem naše družbe kot celote.

In kako gledate v prihodnost posebej glede na sedanje težavne gospodarske razmere?

»Glede na težko ekonomsko situacijo sem v pogledu bodočega pozitivnega razvoja vendar optimistično razpoložen. Želel bi le, da bi bili optimisti tudi vsi drugi in da bi na tej osnovi z maksimalno angažiranostjo razreševali probleme in z vso odgovornostjo ter medsebojno delavsko solidarnostjo nesebično pomagali drug drugemu. Vsi v Iskri — od razvojnih delavcev, delavcev v proizvodnji in delavcev s tržnega področja se moramo zavedati, da imamo skupne interese in da bomo enotno vključeni v združeno delo težave najlažje premostili.«

MO

Jubilanti dela v DO IKM.

Nagrajenci dela v DO IKM

Vse pogosteje državne praznike v delovnih organizacijah obeležijo tudi z delovnimi praznovanji. Tako so praznovanje dneva OF, 27. aprila in praznovanje dela 1. maja v delovni organizaciji Institut za kakovost in metrologijo obeležili še s proslavo delovnih jubilejev.

V uvodu slovesnosti je spregovoril direktor delovne organizacije Šušulic o pomenu praznikov in med drugim poudaril: »Ta praznik, 27. april, pomeni spomin na eno prvih organiziranih priprav, oz. odločitev slovenskega ljudstva za organizirano borbo za osvoboditev!« Utrditve narodne zavesti slovenskega ljudstva je navezal na celotni razvoj formiranja modernega slovenskega naroda v teku zadnjih 200 let. Pri tem je poudaril, da »pomeni 27. april novo kvaliteto v borbi slovenskega ljudstva proti tuji dominaciji.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako redno delo kot za sodelovanje v občasni projektne zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združenju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki se želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za voditelje in vodstvena dela in naloge. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objava zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, E-11, telefon 324-061.int. 21-25.

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO LJUBLJANA
I. TOZD Tovarna sestavnih delov in delovnih sredstev, Savska 3, Ljubljana.

Delavski svet ponovno razpisuje dela in naloge vodje računovodskega sektorja

Pogoji: dipl. ekonomist, 4 leta delovnih izkušenj pri nalogah ekonomike, plana in finančno računovodskih zadev

Poleg z zakonom določenih in zgoraj navedenih pogojev bomo pri izbiri kandidata upoštevali celovitost strokovnih znanj in osebnostnih lastnosti v skladu s kriteriji kadrovanja po Družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin ter sposobnosti za organiziranje in vodenje dela ter postopovanja in usklajevanja delovnega procesa.

Dela in naloge razpisujemo za dobo 4 let. Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo (kadrovska služba).

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju na delavskem svetu TOZD.

II. Delovna skupnost za skupne zadeve Ljubljana, Kotnikova 6

Delavski svet razpisuje dela in naloge vodje področja za organizacijo

Pogoji: dipl. ing. matematike, informatike ali dipl. organizator, 5 let delovnih izkušenj iz področja računalništva in organizacije, znanje angleškega jezika.

Poleg z zakonom določenih in zgoraj navedenih pogojev bomo pri izbiri kandidata upoštevali celovitost strokovnih znanj in osebnostnih lastnosti v skladu s kriteriji kadrovanja po Družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin ter sposobnosti za organiziranje in vodenje dela ter postopovanja in usklajevanja delovnega procesa.

Dela in naloge razpisujemo za dobo 4 let. Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo (služba kadrovanja).

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju na delavskem svetu DSSZ.

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO LJUBLJANA, TOZD Tovarna avtomatskih in varilnih naprav

1. tajnik samoupravnih organov
2. likvidiranje in kontriranje
3. KV strugar
4. priučen delavec za opravljanje del in nalog struženja
5. priučen delavec v proizvodnji

Pogoji:

Pod 1)
— končana I. stopnja pravne, upravne ali družboslovne smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— poskusno delo 90 dni

Pod 2)
— ekonomski tehnik
— 4 leta delovnih izkušenj
— poskusno delo 90 dni

Pod 3)
— KV strugar
— 2 leti delovnih izkušenj
— poskusno delo 60 dni

Pod 4)
— končana osnovna šola
— 6 mesecev delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah v proizvodnji
— dvoimensko delo
— poskusno delo 60 dni

Pod 5)
— končana osnovna šola
— 6 mesecev delovnih izkušenj
— poskusno delo 60 dni

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, razen za dela in naloge ta tajnik samoupravnih organov za določen čas (nadomestilo delavke na porodniškem dopustu).

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev dostavijo v osmih dneh po objavi na zgoraj navedeni naslov, kjer dobijo lahko tudi dodatna pojasnila. Kandidate bomo obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ISKRA—INDUSTRIJA
BATERIJ ZMAJ n.sol.o. LJUBLJANA
Stegne 23

TOZD BATERIJE, Ljubljana

1. vodje delovnih sredstev in vzdrževanja

Pogoj: Visokošolska izobrazba dipl. inženir strojništva in štiri leta delovnih izkušenj ali višješolska izobrazba inženir strojništva in pet let delovnih izkušenj z možnostjo ugotavljanja delovne zmožnosti.

2. Orodjarja v sektorjih delovnih sredstev in vzdrževanja

Pogoj: poklicna šola — orodjar (KV) in dve leti delovnih izkušenj. Poskusno delo traja 40 delovnih dni. Delo je samo dopolnje.

V delovni skupnosti skupnih služb — komercialnem področju

1. pripravnik — ekonomskega tehnika

za določen čas. Obstaja možnost zaposlitve za nedoločen čas. Pripravnštvo traja 6 mesecev. Delo je samo dopolnje.

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas (razen pripravnik) s polnim delovnim časom.

Prijave pošljite na naslov ISKRA—INDUSTRIJA BATERIJ ZMAJ Ljubljana, Stegne 23 — kadrovska socialna služba v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po zaključnem roku za sprejemanje prijav.

ISKRA — KIBERNETIKA, TOZD TOVARNA ŠTEVCEV KRANJ

vabi k sodelovanju

kandidate za opravljanje naslednjih del oz. nalog pri montaži elektronskih števecov posebnih naprav:

1. 3 elektromehanike specialiste
2. 2 samostojna elektromehanika
3. 3 elektromehanike
4. 1 finomehanik specialist
5. 1 finomehanik

Za opravljanje teh del morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

Za točko 1 in 4:
— 3 letna poklicna šola ustreznih smeri,
— 4 letne delovne izkušnje.

Za točko 2:
— 3 letna poklicna šola ustreznih smeri,
— 3 letne delovne izkušnje.

Za točko 3 in 5:
— 3 letna poklicna šola ustreznih smeri,
— 1 letne delovne izkušnje.

Skupni pogoj za opravljanje teh del je tudi ustrezen nivo razvitosti psihofizičnih sposobnosti in spretnosti.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

(Nadaljevanje na 3. strani)

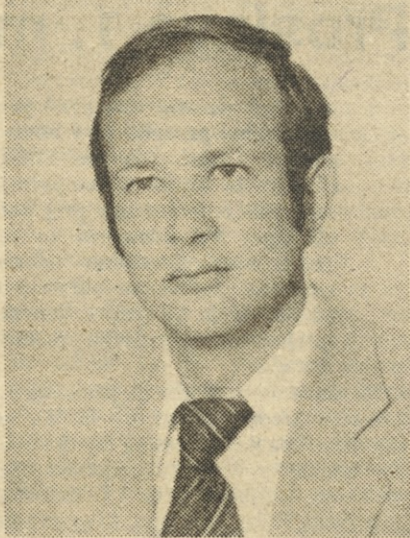
Povečati izvoz na konvertibilno tržišče za 60 %

Pred kratkim smo obiskali Iskrino TOZD Elektronski kondenzatorji, ki deluje v okviru DO Iskra—Kondenzatorji v Semiču. Njen direktor, petindesetletni Boris Lovrenčič, nam je najprej podrobneje spregovoril o TOZD, na katere čelu je, potem pa smo si tudi ogledali proizvodnjo.

Boris Lovrenčič, doma iz Starega trga ob Kolpi, je najprej končal srednjo tehniško šolo strojniške smeri, nato pa je končal še višjo šolo za organizacijo dela v Kranju. V semiški Iskri je zaposlen nepretrgoma od 1967. leta, od 1977 leta pa je na čelu TOZD elektronski kondenzatorji. Poleg poklicnega dela je tudi zelo družbenopolitično angažiran, zlasti na področju splošnega ljudskega odpora, trenutno pa je tudi član komiteja za družbeni razvoj občine Črnomelj.

Na prvo vprašanje, naj nam podrobneje predstavi TOZD Elektronski kondenzatorji, nam je Boris Lovrenčič odgovoril:

»V TOZD Elektronski kondenzatorji je zaposlenih trenutno 515 delavcev. Proizvodnja naše TOZD je namenjena predvsem elektronski industriji, to je kondenzatorjem za potrebe te industrije. V zadnjem času prehajamo predvsem v proizvodnjo profesionalizacije, to je v proizvodnjo za specialne namene. To je torej tista veja, ki jo bomo v bodoče čedalje bolj razvijali in to je tudi temelj našega bodočega razvoja. V TOZD je zaposlenih približno 10 % moških, ostale zaposlene so žene. Plan za leto 1983 je približno 520 milijonov dinarjev celotnega prihodka, od tega je 50 % proizvodnje namenjene izvozu, in to predvsem na konvertibilno tržišče. V letošnjem letu imamo zastav-

ljeno v gospodarskem načrtu nalogo, da povečamo izvoz na konvertibilni trg glede na leto 1982 za 60 %. Izvažamo predvsem v zahodno Evropo, Ameriko in delno v Afriko.

Ali bi nam morda lahko spregovorili tudi o podatkih poslovanja vaše TOZD v prvem četrtletju letošnjega leta?

Ocenjujemo, da bo prvi kvartal letošnjega leta relativno zadovoljivo zaključen, čeprav ne moremo biti v celoti zadovoljni z realiziranim izvozom. Na konvertibilnem trgu imamo v zamudi izvoza za približno 50.000 dolarjev glede planskih obveznosti, vendar upamo, da bomo to razliko uresnili v zadnjih treh kvartalih. Srečujemo se tudi z izredno velikimi problemi pri oskrbi z repromaterialom, kajti TOZD svoj repromaterial za potrebe proizvodnje uvaža skoraj 90 %. Poleg tega pa je del domačih reprodukcijskih materialov, ki smo jih v prejšnjih letih dobivali z domačega trga, usmerjen v izvoz, in tako domači dobavitelji niso sposobni izpolniti obveznosti. Glede na relativno slab izvoz v letu 1982 in s tem tudi slabši devizni priliv, se v letu 1983 zastavlja vprašanje premajhnega priliva deviznih sredstev. S tem pa je onemogočena pravočasna nabava uvoznih repromaterialov. Zaradi znane situacije v našem gospodarstvu je ta še tudi dodaten ukrep tujih dobaviteljev, ki zahtevajo, da vse dobave plačamo vnaprej, kar predstavlja za nas še dodatne stroške in obveznosti. Poleg tega imamo v prvem kvartalu velike obveznosti za odplačilo kreditov za uvoz najetih v letu 1982 repromateriala, to pa je posledica lanskoletnega ukrepa, ko smo prešli na 30 % razpolagalno pravico z devizami.

Torej boste, kot vse kaže, in v tem pogledu ste zagotovo tudi malce optimisti, letošnje leto, če bo šlo vse tako kot doslej, verjetno uspešno zaključili. Kakšne pa so vaše perspektive za naprej? Katera industrija, predvsem domača, pa uporablja vaše izdelke?

»Naš bodoči razvoj je predvsem usmerjen v profesionalizacijo našega programa na eni strani, na drugi strani pa v predelavo miniaturnih kondenzatorjev, torej v svetu poznane rastra kondenzatorjev, ker je dejansko celotna svetovna industrija prešla na manjše raste in nas s tem prisilila, da moramo v čim krajšem času preiti na to proizvodnjo, saj je to eden izmed pogojev. Da se bomo obdržali na svetovnem trgu. Za domačo jugoslovansko industrijo proizvajamo v glavnem kondenzatorje vseh vrst, predvsem so tukaj naši tradicionalni kupci EI Niš, Gorenje, RiZ, Čajavec in pa tudi naše organizacije združenega dela v okviru SOZD Iskra.

Do zdaj smo v glavnem to počenjali na kupoprodajnih osnovah, vendar glede na dano situacijo v naši tovarni in v celotnem gospodarstvu z ozirom na primanjkanje deviznih sredstev, smo v razgovorih z določeni OZD v Iskri, da preidemo na dohodkovne odnose, to je, da tudi one prispevajo svoj delež pri soudeležbi z devizami glede na našo udeležbo v njihovih izvoznih artiklih.

Tukaj smo naredili korak naprej lani z EI Niš, in prvi rezultati bodo prišli na dan že v letošnjem letu, ker smo šli v skupen izvoz njihovih izdelkov na zahodno tržišče. V tem poslu z EI Niš smo šli na soudeležbo v izvoznem artiklu in jasno, kolikor je naš izdelek udeležen v njihovem artiklu glede na prodajno ceno, dobimo plačan tisti odstotek v devizah, kar nam bo bistveno pomagalo

pri reševanju problemov z oskrbo z repromaterialom. V domači hiši pa je tu bistveno večji problem, ker vsem našim osnovnim organizacijam primanjkuje deviz, vendar bomo morali najti razumno pot in skupne probleme reševati z namenom, da bi se Iskra kot celota obdržala na zahtevnem tujem trgu.

D.Ž.

V Trbovljah izvoz nad načrti

»Kar dobro smo zaključili prvo letošnje trimesečje in tudi aprila je šlo po načrtih. Bil je nekaj težav z nabavo repromateriala, smo jih sproti uspešno reševali,« pravi Adi Peitl. Poleg rednega dela pa hitijo s pripravami na novo investicijo, za razširitev kapacitet.

Tudi številke o poslovnih rezultatih kažejo, da so dobro poslovali. Dosegli so 25 % celotnega prihodka za letošnje leto in tako prvo četrtino leta zaključili z dobrim ostankom dohodka, čeprav izvozno stimulacijo šele pričakujejo in to v višini 12 milijonov dinarjev. Morda je najbolj razveseljivo, da so tudi s porabljenimi sredstvi ostali v mejah načrtov in so tako stroške obrzali, kar se sicer le redko zgodi.

Z osebnimi dohodki so ostali na lanski poprečni ravni in bodo skladno s predpisi naredili poračune šele v drugi polovici leta. V proizvodnji je vse teko po načrtih in so mrežni plan za prvo četrtletje dosegli s 100 %. Tudi izvoz je dobro tekkel, zlasti konvertibilni, ki so ga celo presegli za 3 %. Skupno 978 tisoč dolarjev je bil vreden izvoz in od tega je dobrih 500 tisoč dolarjev čistega konvertibilnega izvoza, ostalo pa gre na račun kooperacij.

Zelo pospešeno se zdaj pripravljajo na investicijo, ki bo predvsem namenjena razširitvam in posodobitvam sedanjega programa. Raziskave trga kažejo, da bi lahko prodali daleč več polprevodniške tehnike — v glavnem diod na domačem trgu, še več pa bi lahko izvozili. Zato investicija sploh ni vprašljiva. Doslej so opravili že vrsto administrativnih opravil, imajo pa že tudi zbrana sredstva, lastna in iz domačih ter tujih posojil. Čakajo le še družbene potrditve na republiški ravni in upajo, da bodo že letos zasidli lopate in začeli z nabavo opreme.

Predvsem je investicija namenjena

Adi Peitl.

avtomatizaciji proizvodnih postopkov, kar bo proizvodnjo povečalo z indeksom 250. Ob tem bodo sicer zaposlili dodatnih 100 ljudi, kar je pri sedanjih 640 delavcih in tako povečani proizvodnji sorazmerno malo.

Poleg sedanjih programov bodo proizvajali tudi močnostne tranzistorje. Pospešeno delajo še na dveh razvojnih nalogah; pri obeh sodelujejo s Fakulteto za elektrotehniko. Prvo nalogo rešujejo z laboratorijem za mikroelektroniko s prof. Trontljem v MOS tehnologiji, drugo pa s skupino prof. Furlana za osvajanje bipolarne tehnologije. Nadaljujejo tudi z delom okrog sončne celice katerih so že izdelali prve manjše serije.

In kako kaže poslovanje do konca leta? »Za zdaj še kar dobro kaže, zlasti v izvozu. Žal pa domača prodaja iz znanih razlogov upada, kar nas seveda skrbi. Vendar si pomagamo z izvozom, kjer imamo še vedno lepe možnosti.

V drugi polovici leta se obeta nekaj več težav pri uvozu repromateriala, vendar upam, da bomo tudi to zadovoljivo rešili. Devize sicer pritekajo, vendar se tudi pri nas čuti pomanjkanje deviz v Iskri in DO, kar seveda vpliva tudi na naše poslovanje in v končni fazi tudi na proizvodnjo,« je zaključil Adi Peitl.

RF

Francu Kotarju v slovo

Smrt ga je hipoma pokosila v avli naše stolpnice, ko je prinašal v uredništvo svoj zadnji, zdaj že poslednji prispevek. Kot da bi smrt sama hotela obeležiti vsa naloge, prizadevnost in nenehno angažiranost našega kolege, novinarja in urednika Franceta Kotarja.

Obnemeli smo, ko smo zvedeli za njegovo nenadno smrt. Saj je bil nenehno prisoten med nami, zgovoren, duhovit in priden kot mravlja ta sedemindesetletni mož, oče in soprog, ki ni nikdar odklonil pomoči, kadar smo ga zaprosili, naj kaj postori za uredništvo tudi zunaj svojih delovnih obveznosti. In te obveznosti, obveščanje v združenem delu in v svoji delovni organizaciji, Industriji elementov za elektroniko, je prizadelo in z veseljem opravljal kot novinar in urednik v našem uredniškem odboru.

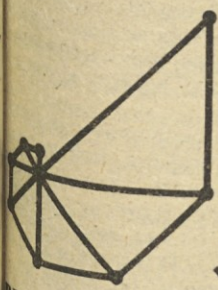
Nič več nam ne bo vsak petek redno prinašal gradiva za prihodnjo številko, nič več se ne bomo mogli obrniti nanj, da bi nam priskočil na pomoč v uredniški in novinarski časovni in drugačni stiski, nič več ne bo njegova bliskavka beležila na filmski trak pomembnih in manj pomembnih dogodkov v Iskri in zunaj nje.

Zato pa bo ostal zapisan v našem spominu in pomnjenju kot dober tovariš, duhovit sobesednik, človek, poln energije in zares rojeni novinar. Pomnili ga bodo številni, ki so imeli z njim neposreden stik, tako tisti, ki so bili njegovi sogovorniki v velikih in manjših razgovorih kot tisti številni delavci v TOZD DO IEZE, raztreseni po Ljubljani in njegovi rodni Dolenjski, saj je znal vedno najti pot in besedo za vse ljudi, da bi jih potem s svojo pisano besedo obveščal o njihovem delu, problemih, željah in hotenjih.

Ko je pred dobrimi desetimi leti začel delati v Iskri, je zadnjih pet let delal kot novinar—urednik v DO Iskra IEZE. V tem, sorazmerno kratkem času je napisal nešteto člankov, prispevkov, reportaž in intervjujev, ki so ostali zapisani na straneh našega glasila in bodo kot taki ostali pomemben dokument našega časa, dela in snovanja Iskre, v širšem smislu pa tudi našega časa. To pa vsekakor ni malo.

Ko se, dragi kolega, klanjamo Tvojemu spominu, se globoko zavedamo vrzeli, ki je nastala v naših vrstah, v katerih si bil tudi Ti eden izmed pomembnih dejavnikov samoupravnega obveščanja in s tem poglobljanja ter razvoja naših družbenih odnosov.

Sodelavci

Iskra na sejminih

BRATISLAVA
10. — 15. maj 1983

Razstava električnih ročnih orodij. Iskra se predstavlja s programom ERO in Perlesa.
Projektant: Drago Novak
Organizacija: Iskra Marketing

KRANJ
13. — 19. maja 1983

Razstava malega gospodarstva. Borza programov za kooperacijske ponudbe. Iskra predstavlja izdelke iz kooperacij in izdelke, za katere iščemo kooperante.
Projektant: Drago Novak
Organizator: Iskra Marketing

NOVI SAD
13. — 22. maja 1983

Kmetijski sejmi Iskra se predstavlja na dveh stojnicah: na zunanem prostoru prikazuje delovanje ERO in razstavljamo telefonske centrale v kontejnerju, v notranjem pa program Avtomatike.
Projektant: Polona Pogačar
Organizator: Iskra Marketing

KANTON
7. — 21. maja 1983

Mednarodna razstava prometa — ISKRA CHINA '83 Iskra Avtomatika bo predstavila naprave za avtomatizacijo cestnega prometa.
Projektant: Drago Novak
Organizacija: Iskra Marketing

MILANO
21. — 26. maja 1983

Mednarodni sejmi »INTEL«. delovni organizaciji ISEZ in Kibernetika, bosta predstavili del svojega proizvodnega programa.
Direktor strojnice: Dino Vlačič
Projektant: Zvone Zupanek
Organizacija: Iskra Marketing

BUENOS AIRES
10. maja — 5. junija 1983

Panameriška razstava transporta in industrije ter panameriški kongres transporta. Iskra se bo predstavila kot nosilec jugoslovanske ponudbe za avtomatizacijo železnice in telekomunikacije.
Vodja stojnice: Danijel Paskvalič
Organizacija: Iskra Marketing

Zbral: LD

TOZD TV, PRŽAN

Prejeli so državna odlikovanja

V ponedeljek, 25. aprila, so na Pržanu podelili 15 državnih odlikovanj najzaslužnejšim in najbolj požrtvovalnim delavcem Tovarne TV sprejemnikov. Podelitev odlikovanj je kljub zamudi zaradi dolgotrajnega postopka sodila v okvir praznovanja 30. obletnice obstoja pržanske tovarne.

Priznanja so prejeli: po ukazu predsedstva SFRJ št. 52 z dne 16. 6. 1982 je bil posmrtno odlikovan z redom republike z bronastim vencem BOŠKO JOVIČEVIČ.

Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo so bili po ukazu predsedstva SFRJ št. 7 z dne 2. 2. 1983 odlikovani: ANTON BERAVS, RADO GORJANC, BORIS VUČIČ in posmrtno EMIL PAVLOVIČ.

Z redom dela s srebrnim vencem so bili odlikovani BOŽENA JEMC, ROMAN KAVŠEK, FERDINAND RESMAN,

PETER US, EDVARD ZAJEC in VILJEM ZRIM.

Medalje zaslug za narod sta prejela IVANKA AMBROŽ in MARJAN PETRIČ, medalji dela pa MARIJA NIKOLIČ in CILKA POZDERC.

SF

(Nadaljevanje z 2. strani)

ISKRA KIBERNETIKA, TOZD TOVARNA MERILNIH NAPRAV KRANJ Delavski svet razpisuje

dela, oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi vodje gospodarske priprave proizvodnje

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba ekonomske, komercialne, tehnične ali organizacijske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj v gospodarstvu,
- ustrezne organizacijske in kreativne sposobnosti,
- pogoje, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Mandatna doba za razpisana dela je 4 leta. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: ISKRA KIBERNETIKA, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »razpis za Merilne naprave«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po končanem zbiranju prijav.

ISKRA COMMERCE TOZD ZUNANJI TRG

1. Vodja predstavništva Iskre v Bagdadu, IRAK

Pogoji: ekonomska fakulteta II. st. ali fakulteta za elektrotehniko II. st., izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZS za opravljanje ZT poslov, aktivno znanje angleškega jezika, 4 leta delovnih izkušenj.

Delavec se imenuje za mandatno obdobje 2 let. Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana

Letošnji delovni načrt

TOZD CAOP dosega v zadnjem času lepe uspehe. O njenem poslovanju smo se pogovarjali z magr. D. Stiglic, direktorico TOZD CAOP, ki se je vabilu na razgovor ljubezljivo odzvala.

Kakšna bi bila globalna opredelitev dela v letu 1983? Kakšen je Vaš načrt dela in letni program?

»Določimo usmerjamo v nekaj področjih, in sicer: razvojno raziskovalno delo je usmerjeno v naloge skupnega pomena za vso SOZD Iskra — za področje razvoja informatike v Iskri. V okviru tega nadaljujemo dela na projektu »Zasnova informacijskega sistema v SOZD Iskra«. Ta bo predvidoma zaključen do leta 1985. Gre za kompleksno nalogo, kompleksen projekt, v katerem pomembno sodelujejo poleg izvajalcev naše tozid in drugih tozid iz DO ZORIN v določenih fazah in nalogah tudi sodelavci iz drugih DO Iskre, ki bodo uporabljali rezultate te naloge.

Kaj želite doseči z izvedbo naloge informacijskega sistema Iskre?

Cilj te naloge je, zgraditi strokovno podlago za realizacijo povezanega poslovnega informacijskega sistema v Iskri. Osnova za tak informacijski sistem je enoten informacijski sistem vseh delovnih organizacij Iskre, ki se bo preko računalniške mreže povezal v informacijski sistem SOZD. Informacijski sistem DO pa je zgrajen s povezavo in obdelavo podatkov temeljnih organizacij posameznih delovnih organizacij. Glavni cilj izdelanega poslovnega informacijskega sistema DO je računalniško podprto vodenje proizvodnje. Pri izgradnji računalniške mreže posamezne DO (pa) je posebej upoštevano, da podatki naj se zajemajo na samem mestu nastajanja, obdelujejo pa naj se čim bližje mestu uporabe rezultatov. Centralizirana obdelava je predvidena le tam, kjer je zaradi kompleksnosti obdelave predviden zmogljivejši računalnik.

Ta naloga očitno ni edina, ki angažira vaše zmogljivosti?

»Vsekakor ne. Poleg te naloge, ki je za TOZD CAOP osrednja in zato za njeno vsa tista strokovna izhodišča, ki so potrebna za uvedbo takega povezanega informacijskega sistema, delamo tudi na razvoju posameznih aplikacij za informacijske pod sisteme.

Tako delamo na projektih »Ekonomika poslovanja SOZD Iskra«, »Informacijski pod sistem za SLO«, in sicer sodelovanju z ustreznimi službami v SOZD Iskri in v republiški upravi.

»Ze dve leti tudi pripravljamo programsko opremo za računalniško podprto vodenje proizvodnje in v sklopu tega za obvladovanje materialnih tokov proizvodnih OZD Iskre.

Naloga prihaja v letošnjem letu v obdobju zaključevanja posameznih modulov, nadaljevali pa jo bomo tudi še v letu 1984, do končne izvedbe. Iz narave dela TOZD CAOP izhaja, da se na projekti povezuje tudi z drugimi organizacijami. Kaj bi rekli o teh projektih? »ZD Iskri imamo pobudo nekaj delovnih organizacij Iskre in ob sodelovanju ostalih DO, predvsem Iskra Commerce potekajo, tudi dela na razvoju aplikacije: »Uvozna predkalkulacija«. To je še posebej pomembno sedaj, ko je minimizacija uvoznih stroškov nujna.

»Ze dve leti sodelujemo tudi na računalniški realizaciji projekta informacijskega sistema izvoznega poslovanja ISIP. Na projektu sodelujemo skupaj z Iskra Commerce in delovno organizacijo Krka iz Novega mesta. S TOZD Iskri delamo za SOZD Iskra »Projekt informacijskega pod sistema stroškov kakovosti«.

»Ze v letu 1982 smo sodelovali pri razvoju sistema programske opreme za mikro računalnik 1D 80 in uspešno zaključili planirane naloge. Na tem po-

dročju bomo dela nadaljevali z dodatnimi nalogami tudi v letošnjem letu.

V skladu s potrebami delovnih organizacij in temeljnih organizacij v Iskri prevzemamo tudi pogodbene razvoje dodatnih računalniških aplikacij tako, da jih prilagajamo željam naročnika in hkrati omogočamo nujno povezovanje v načrtovan informacijski sistem.

V okviru samoupravnega sporazuma, ki smo ga sklenili z osmimi DO v Iskri že leta 1977, opravljamo obdelavo poslovnih podatkov na računalniških napravah v republiškem računskem centru. Hkrati tudi vzdržujemo potrebno računalniško programsko opremo. Gre za zahtevno, navzven malo vidno vzdrževanje programske opreme. To delo opravljamo za 25 programskih aplikacij, ki jih sproti dopolnjujemo in prilagajamo potrebam uporabnikov. V okviru tega upravljamo z računalniškimi kapacitetami delovnih organizacij v republiškem računalniškem centru. V okviru naše dejavnosti uvajamo v nekaterih DO nove programske rešitve in zanje opravljamo izdelavo in vzdrževanje nove programske opreme. V okviru prostih kapacitet uvajamo in izvajamo izdelavo nekaterih aplikacij tudi izven SOZD Iskra.

Kako pa je z izobraževanjem?

Glede na naravo dela in hiter razvoj računalništva, ter glede na potrebno permanentno izobraževanje sodelavcev CAOP, skrbimo predvsem za izobraževanje le-teh na seminarjih doma in v tujini. Pridobljeno znanje sodelavci nato posredujejo na internih seminarjih. Izobraževanju smo namenili 5% delovnega časa letnega fonda ur. Za or-

ganizirano izobraževanje smo zadolžili koordinatorja v TOZD in imamo izdelane plene tega internega izobraževanja. Na ta način pokrivamo vsa področja našega dela. Hkrati imamo v okviru notranje projektne organizacije zadolžene vodje projektov, da poročajo o zaključenih projektih ali daljših nalogah ob zaključkih pomembnih faz posameznih projektov. Razprave na takih obravnavah večkrat prispevajo k izboljšanju kvalitete naših strokovnih odločitev.

Prirejamo tudi občasne izobraževalne seminarje za druge delavce v SOZD Iskra in v ta namen sodelujemo z izobraževalnim centrom SOZD.

Pomembne so tudi izmenjave izkušenj z drugimi DO in SOZD izven Iskre. Utečene so izmenjave izkušenj z DO Krka, s SOZD Gorenje, SOZD Rade Končar in drugimi.

Brez težav pa verjetno tudi pri Vas ne gre?

Težave nastopajo pri usklajevanju razvoja tega celotnega področja v Iskri. Do problemov prihaja delno že zaradi v preteklosti razvitih posameznih delnih računalniških aplikacij, še bolj pa zaradi tega, ker imamo težave z računalniško opremo. Težave pri opremi nastajajo zato, ker je le-ta raznolika in se program proizvodnje te opreme hitro spreminja. Težave pa so še zaradi dobavnih rokov, visokih cen. Z uvajanjem domače programske in strojne opreme bi celotni sistem poenotili in pocenili. To pa je tudi naš cilj. Največja težava je v tem, da z razvojem enotnega informacijskega sistema zamujamo že kar več let. Razlog zato pa je predvsem v pomanjkanju vlaganj v poenoteno strojno opremo v preteklosti in v prejšnjih sredstvih za dovolj hitro izdelavo programske opreme poenotenega sistema.

Mak

V montaži Industrijske elektronike.

TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA KOSTANJEVICA

Razvojnikom in tehnologom ne manjka dela

Kostanjeviška Iskra je ena najmlajših TOZD v Iskri. Ima pa zahteven proizvodni program, kar pove že ime. Predvsem regulacijska tehnika za različne proizvajalce elektronike in elektromehanike je njihova specialnost. Druga važna dejavnost pa so integracije diskretnih elementov, za različne namene v elektroniki. S tem drugim programom so se uspešno vključili tudi v mednarodno kooperacijo s poljsko firmo Unitra.

Gotovo je za tak program delo razvojnih in tehnoloških strokovnjakov zelo zahtevno. Pred očmi morajo imeti zahtevne in posebne želje kupcev in zato se to odraža na delu pri razvoju in tehnoloških prijemih izdelkov, kot tudi strojne opreme za izdelavo teh zahtevnih izdelkov. O tem smo se pogovarjali z vodjo razvoja in tehnologije v kostanjeviški Iskri, Radkom Štembergerjem.

»Prav zdaj se intenzivno ukvarjamo z avtomatizacijo proizvodnje žičnega upora, kjer zdaj teče delo skoraj izključno ročno. Predvidevamo, da bo avtomatika stekla že letos. Konec leta in drugo leto pa bomo ta proces avtomatizacije nadaljevali tudi na končnih in zahtevnejših fazah. V ta namen smo se povezali s Fakulteto za strojništvo na ljubljanski univerzi in njihovi strokovnjaki nam bodo pomagali avtomatizirati tudi zahtevnejše faze, kot je zaliva-

nje, kontrola in pakiranje. Upamo, da bo celotna proizvodnja žičnega upora avtomatizirana sredi prihodnjega leta.

S to avtomatizacijo bomo dosegli, da bo na tej proizvodnji delalo 10 do 15 ljudi manj in bo proizvodnja 4 do 5 krat cenejša. Seveda pa je treba tu upoštevati tudi mnogo večje zmogljivosti in višjo kakovost,« pravi Radko Štemberger.

Prirejajo tudi poseben regulator za elektromotorje, ki ga bodo v velikih količinah izdelovali za tovarno šivalnih strojev Bagat. Tu imajo še nekaj tehnoloških prilagoditev za serijsko proizvodnjo.

Te dni prihaja na trg tako imenovani »šolski program«. To je učilo za šole usmerjenega izobraževanja, za osnovne šole, za srednje šole in tudi za hobi programe. Tu so razvojne in tehnološke naloge že opravili in delo že kar normalno teče. »Imamo pa v delu še nekaj izdelkov, za katere pa je še prezgodaj, da bi o njih pisali,« je nekam skrivnostno dejal vodja razvoja in tehnologije.

Pri obstoječem programu pa nenehno delajo na izboljšanju tehnologije. Prvenstvena naloga tu je zamenjava uvoženih materialov z domačimi, v čemer so v dobri meri že uspeli. Imajo pa še precej dela, saj je proizvodnje nespecializiranih proizvajalcev težko prilagoditi in uporabiti v specialne namene industrijske elektronike.

F. Kotar

Naš posnetek prikazuje nasmejane tekmovalce — kovinarje iz novogoriške Iskre Avtoelektrike po končanem 8. delovnem tekmovanju severno primorske regije, oziroma po razglasitvi rezultatov. Tudi letos so se izredno dobro »odrezali«, tako v praktičnem kot teoretičnem delu, saj je med brusilci spet zmagal Dušan Mozetič, drugi je bil Boris Birsa, 4. Jurij Pelikan in 5. Stojan Pahor. Tudi orodjarji so se dobro uvrstili in dosegli: 2. mesto Sander Markič, 3. Damjan Terpin, 12. Marjan Penko, 13. Iztok Pelan, 14. Gorazd Jagodič, 15. Evgen Besednjak in 22. Mitja Gorkič, Rezkalci: 4. Silvij Simčič, 6. Lucijan Koglot, 8. Jože Koršič. Med varilci je bil Miro Bremec 9., med strojnimi ključavničarji pa Žarko Furlan 10. Kovinostrugar Jože Černic je osvojil 8. mesto. Tekmovalci, ki so se uvrstili na 1. in 2. mesto bodo to rečijo zastopali na republiškem tekmovanju, ki bo letos na Jesenicah.

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ DS KOMERCIALA

Elektronika v interesnih dejavnostih mladih

Pedagoška akademija Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in Pedagoška akademija Univerze v Mariboru sta januarja organizirali v Ljubljani in Mariboru seminar »Elektronika v interesnih dejavnostih«. Zanj je bilo tolikšno zanimanje, da so ga aprila ponovili v Ljubljani. Tako se je seminarjev udeležilo preko 170 učiteljev osnovnih šol iz vseh krajev Slovenije.

Seminarje so organizirali in strokovno vodili sodelavci oddelkov za fiziko, matematiko in tehniko obeh akademij. Pri njihovi izvedbi je sodelovalo sedem Iskrinih delovnih organizacij ter oddelke za izobraževanje v Prodaji Kibernetike, ki ga vodi inž. Tomaž Skulj, s čimer je bila zagotovljena primerna strokovna in tehnična raven seminarjev. Iskra je posodila opremo (osciloskope, merilne instrumente, vrtljivke in spajalnike). Vsak učitelj je dobil elektronske elemente za izdelavo elektronskih enot, prek 100 strani pisnega gradiva, prospekte Iskrinih izdelkov, ki ustrezajo za vaje in delo na področju elektronike ter vrečko elektronskih elementov.

Seminarja v Ljubljani sta bila že v novih prostorih Pedagoške akademije. Novi sodobno opremljeni prostori z Iskrinim sistemom napeljav in opreme so bili tako prvič predstavljeni širši strokovni in pedagoški javnosti in dokazali nujnost tako opremljenih prostorov za aktivnejši pouk in vaje iz naravoslovja in tehnike.

ZA HITREJŠI PROROD ELEKTRONIKE V OSNOVNE ŠOLE
Seminar je namenjen učiteljem fizike

in tehnične vzgoje v osnovni šoli. V uvodnih predavanjih so spoznali osnove polprevodniške tehnike — od

(Nadaljevanje na 8. strani)

Učitelji tehničnega pouka.

Ing. Tomaž Skulj si prizadeva za dobro pripravljene seminarje.

Direktor prodaje Kibernetike — Roman Habicht je obiskal udeležence seminarja.

Pred dnevi je bil na obisku v Iskri poljski veleposlanik v Jugoslaviji Viktor Kinecki. Visokega gosta v spremstvu generalnega konzula Poljske Stefana Kubiaka v Zagrebu je sprejel član KPO SOZD Iskra Gojmir Blenkus.

OTVORITEV NOVIH PROIZVODNIH PROSTOROV: DELOVNA ZMAGA IN KORAK V SOCIALNO TRDNEJŠO PRIHODNOST

V torek, 26. aprila, so tudi delavci sezanskih Sprejemnikov doživeli težko pričakovani trenutek: otvoritev novih delovnih prostorov, namenjenih za proizvodnjo različnih transformatorjev. Otvoritev je bila seveda slavnostna, saj je zaključek prve faze investicije terjal veliko naporov, za sezanskimi Iskraši pa je tudi vrsta negotovih dni, ko se ni vedelo, kako bo z usode debelega svežnja investicijskih elaboratov. Prvi del skrbi je torej pozabljen — nikakor pa dela še ni konec! V novih 1200 kv. m proizvodnih površin bo treba namestiti še nekaj avtomatskih naprav za proizvodnjo transformatorjev (namenjenih pretežno v izvoz), v 570 kv. m veliko novo skladišče pa bo kmalu prispela naj sodobnejša skladiščna oprema. Novi delovni prostori pa so omogočili tudi sprostitev starih, v katerih bodo lahko uredili obrat družbene prehrane, sejno sobo itd. Toliko le na kratko iz vsebine govora direktorja sezanske temeljne organizacije JOŽETA SEDMAKA, ki je na slovesnosti uvodoma pozdravil vabljene: predstavnike družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij občine Sežana, predstavnike SOZD Iskra in DO Široka potrošnja ter seveda upokojence tega kolektiva, ki so se z veseljem udeležili težko pričakovane otvoritve. Slavnostni govornik na otvoritvi je bil namestnik predsednika KPO SOZD Iskra PAVLE GANTAR.

Na slovesnosti ob otvoritvi, ki je časovno obeleževala tudi bližnji praznik OF 27. april in praznik dela 1. maj, so podelili tudi nagrade jubilarantom 10, 20 in 30-letnega dela.

Slavnostni govornik na otvoritvi je bil namestnik predsednika KPO SOZD Iskra PAVLE GANTAR. V svojem govoru, ki ga v celoti objavljamo, je poudaril pomen novih prostorov za delo in bodočnost sezanske Iskre ter osvetlil mesto TOZD v prostoru in Iskri.

GOVOR JOŽETA SEDMAKA

Uvodni govor, kot smo že zapisali, je imel direktor TOZD Sprejemniki Jože Sedmak: »Izboljšanje delovnih razmer in dvig produktivnosti ter s tem zagotovitev ne samo socialne varnosti ampak tudi dobrega življenjskega standarda, je bila dolgotrajna želja delavcev TOZD Sprejemniki Sežana. Inve-

sticijski programi, ki so načrtovali realizacijo le-tega so bili vedno preobsežni in zato neizvedljivi.

GOVOR NAMESTNIKA PREDSEDNIKA KPO SOZD ISKRA PAVLA GANTARJA

Imam prijetno dolžnost, da vas lahko ob vašem praznovanju pozdravim v imenu 32.000 članskega kolektiva SOZD Iskra. Na vsak način pomeni odpiranje nove proizvodne hale praznik za delovne ljudi te temeljne organizacije. S to halo boste imeli možnost povečati produktivnost dela, prihraniti pri določenih stroških ter izpeljati še druge tehnološke zadeve, ki so nujne za čim boljše poslovanje vaše temeljne organizacije. Mišljenja sem, da ima izgradnja proizvodnih površin gospodarski pomen tudi za širše področje. Zato zahvala celemu kolektivu, vsem subjektom DO in SOZD Iskra, ki so vam pri izgradnji pomagali in še posebej tudi družbeno politični skupnosti Sežane ter bančnim institucijam, ki so vedno z razumevanjem gledale na vaše težave in jih pomagale razreševati. Poznano je vsem prebivalcem tukajšnjega področja, da je bilo v stari

Ta kolektiv je s svojimi popularnimi sprejemniki postal znan širom domovine. Prvi aparat še danes igra v marsikaterem domu. Sledile so druge vrste radijskih sprejemnikov kot so: »Triglav«, »Kras«, »Bled« in »Portorož«, itd. Zavedali ste se, da so vam potrebni kadri, zato ste organizirali lastno šolo za radiomehanike. Leta 1965 ste se odločili, da ste postali samostojna tovarna v okviru združenega podjetja Iskra. Ob reorganizaciji ZP Iskra 1985. letapa ste se združili kot TOZD Sprejemniki Sežana v DO Industrija širokopotrošnih izdelkov v okviru SOZD Iskra.

Moram reči, da ste imeli težave s proizvodnim programom. Tehnologija ni bila na višini. Pravtako niste imeli zadosti sredstev in tudi vse premalo strokovnih kadrov v tovarni. Kljub vsemu temu pa ste proizvodni program dopolnili s televizijskimi stabilizatorji, ki vam jih je razvila Iskrina tovarna TELA. Nadalje ste dobili od Elektromehanike zelo perspektivno področje ojačevalnih naprav. Kljub vsem težavam ste s svojimi proizvodi vedno bolj prodirali na jugoslovansko tržišče, nekaj pa tudi že v izvoz.

Gotovo vaše razvojno obdobje ni bilo lahko. Od pomanjkanja prostorov, ustrezne tehnologije, sposobnih kadrov, čisto re-promateriala, so bili činitelji, ki so vam prinašali določene, včasih kar nepremagljive

uspešno gospodarjenje in za uspešen dolgoročni razvoj na trdnih temeljih.

Najpomembnejše v sedanjem času je kakovost gospodarjenja na samoupravnih osnovah. Zagotavljati morate kakovost gospodarjenja in upravljanja z družbenimi sredstvi, kar pa seveda tudi zahteva uveljavljanje odgovornosti. Zavedamo se, da imate vsakodnevne težave pri vašem delu, vendar se je treba ravnati v tem času temeljito in strokovno ukvarjati z dolgoročnim perspektivnim razvojem. Vem, da to ni samo vaša naloga, ampak naloga tudi subjektov v Iskri, ki so za tako delovanje zadolženi, vendar morate predvsem vi biti iniciatorji. Zavedati se moramo, da naše sedanje težave z materialnimi, družbenimi, političnimi razsežnostmi zadevajo vsakega od nas, zato so tudi

oblik ustvarjalnega dela. Le na podlagi uspešnih razvojnih programov, nadalje seveda za izobraževanje zlasti ob delu, boste zagotavljali učinkovitost prenosa znanja v proizvodnjo in opravljanje ter razvoj tega znanja. Pomembno je, da podpirate uveljavljanje tega znanja in inovacij k dohodku našega SOZD.

Treba je vedeti, da slabosti ni mogoče praviati z dnevnim pragmatizmom. Resnično kakovostne spremembe pri upravljanju družbenimi sredstvi, pri gospodarjenju in skladnosti družbenega razvoja v celoti je mogoče in nujno uveljavljati prav sedaj, ko se gospodarske razmere zaostrojujejo in ko objektivne gospodarske zakonitosti pritiskajo in ogrožajo položaj posameznega kolektiva. Sistem združenega dela, to še posebej poudarjam za našo Iskra, ki jo gradimo iz sistema temeljnih organizacij preko DO in SOZD, vsekakor omogoča produktivno in funkcionalno oblikovanje, nudi vse obsežne poslovne in integracijske povezave znotraj Iskre kot tudi z zunanjimi poslovnimi partnerji. Naša nadaljna naloga celotnega Iskre pa je, da težimo k še boljši samopravni organiziranosti in to taki, ki bo omogočala oblast delavcem v TOZD in učinkovito poslovanje celotnega poslovnega sistema.

Pri vas v Sežani ne smemo zanemarjati dejstva, da ležite v obmejnem predelu in so odprte možnosti obmejnega gospodarskega sodelovanja, ki ima številne prednosti, ki uspešno dopolnjuje redno blagovno menjavo in istočasno v obojestranskem interesu pospešuje razvoj obmejnih območij. Tudi to je določena vrednost vaše organizacije združenega dela, ki pa je v preteklosti nismo znali dovolj izkoristiti.

Ko gledamo s stališča nadaljnjega razvoja celotne Iskre, moramo opozoriti, da nove tehnologije, nove oblike trženja, zahtevajo učinkovitejšo in integrativnejšo vodenje poslovanja organizacije, kar terja združevanje sredstev, skrbno selekcijo programov in optimizacijo vlaganja; večjo poslovno povezanost in enakomeren razvoj vseh osnovnih

Trak pred vrati nove proizvodne dvorane, v kateri bodo odslej proizvajali transformatorje, je prerezala delavka z najdaljšo delovno dobo v tem kolektivu VERA ŠUŠMELJ. Vrata z napisom »NAVIGALNICA« odslej dobesedno pomenijo vrata v lepšo, socialno in programsko zanesljivejšo bodočnost.

Zato je bilo nujno začeti s postopnim investiranjem. Rešiti je bilo potrebno najprej infrastrukturno problematiko, za kar je bilo porabljenih 16 milijonov din investicijskih sredstev. Nekaj let pozneje smo z lastnimi sredstvi, kreditom izvajalcev del, združenimi sredstvi za investicije SOZD Iskra, sredstvi rezerv gospodarstva občine Sežana ter bančnimi krediti, začeli graditi proizvodni objekt, v katerem naj bi proizvajali male transformatorje, ki so nepogrešljiv podstav v proizvodnem programu nekaterih Iskrinih tovarn pa tudi tovarn v ostali jugoslovanski elektroindustriji.

Poleg tega so tudi zelo dober izvozni proizvod in to na tržišču s konvertibilno valuto. V ta objekt je bilo vloženi 61 milijonov dinarjev ali skupaj z vlaganji v infrastrukturo 77 milijonov dinarjev in od tega skoraj 40 milijonov lastnih sredstev. Kljub težki gospodarski situaciji moramo nadaljevati aktivnost investiranja. Investicijski program II. faze, ki zajema v glavnem zamenjavo dotrajane strojne opreme za navijanje tuljav v

JUBILANTI 30-LETNEGA DELA:

Škarčar Ivanka, Fabič Anica, Šipek Alberta, Bratina Marjan.

JUBILANTI 20-LETNEGA DELA:

Starc Aleksandra, Gomezel Mirjam, Križman Marija, Lango Margareta, Kobal Sergej, Bizjak Bernarda, Povh Jožica, Setnikar Ana, Babič Danila, Samardžić Vesna, Kocjan Marija, Veljak Vilma.

JUBILANTI 10-LETNEGA DELA:

Pavlič Milan, Žiberna Marija, Rebula Silvana, Ivančič Zdenka, Polh Milenka, Colja Marta, Brana Rudina, Švagelj Klelija, Škapin Marica, Rebec Mirka, Raspopović Milena, Gec Sonja, Kramar Mira, Nigović Antim, Zupanc Marjan, Sila Milica, Bonča Franc, Sušnik Miroslav, Čič Janez, Rože Marjan, Trebec Mileva, Ukmar Vojko, Abram Elvira, Gorup Eleonora.

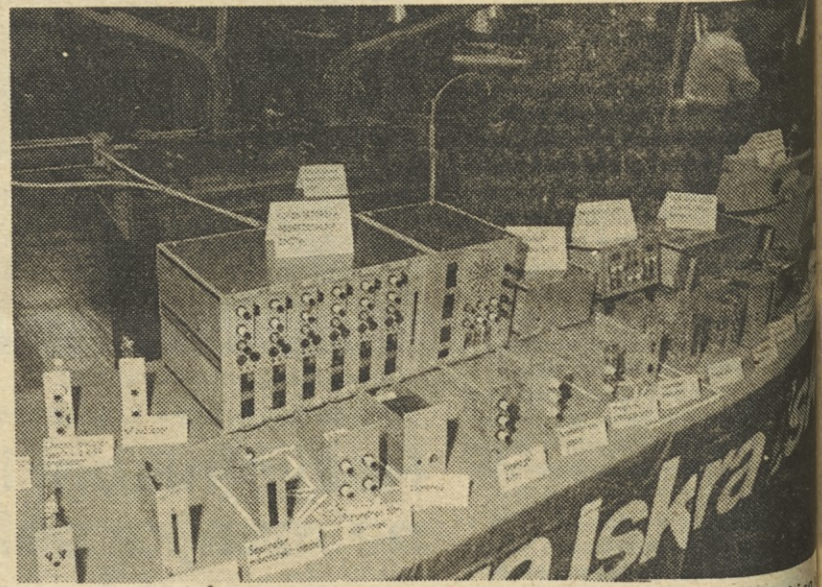
Avstriji kot tudi pod italijansko vladavino to področje načrtno zadrževano v zaostalosti. Kraški človek je moral v glavnem iskati kruha v tujini.

Nova Jugoslavija je razvoj tega področja postavila v ospredje. Jasno je bilo postavljeno stališče, da je potrebno začeti z industrializacijo, pri čemer naj pomagajo tudi z odpiranjem obratov druge tovarne v naši republiki. V ta izbor je prišla tudi Sežana. Tako je leta 1953 Iskra Telekomunikacije prenesla v Sežano svoj obrat za proizvodnjo radijskih sprejemnikov, ki so bili tedaj, lahko rečemo zelo iskani. Z delom je pričelo 6 radiomehanikov že marca meseca 1953, kolektiv pa je kmalu narasel na 44 članov.

težave. Bili so časi, ko se je tovarna komaj ohranjala pri življenju, vse premalo je bilo storjenega za sanacijo, ki naj bi to tovarno pripeljala v čim bolj zdravo poslovanje. Mišlim, da smo sedaj v obdobju, ko se tako ob pomoči, zlasti DO Iskre in ostale Iskre, kakor tudi zunanjih faktorjev tovarna le postavlja na take temelje, ki bodo nudili gotovost poslovanja in socialno varnost vsem zaposlenim. To dokazujejo tudi vaši rezultati preteklega leta. Z velikimi naporji, ob pomoči DO ste leto 1982 uspešno zaključili. Tudi iz podatkov gospodarskega plana za leto 1983 sledi, da morate iti naprej v začrtani smeri, opuščati neakumulativno proizvodnjo, se usmeriti v prodajo proizvodov za izvoz ter se povezovati z drugimi organizacijami združenega dela na dohodkovnih odnosih.

Podatki za 1. tromesečje kažejo pozitivne rezultate, tako da lahko trdimo, da se v vaši tovarni uresničujejo postavljeni načrti. Kako boste delali naprej je odvisno predvsem od vas samih, seveda pa morate pri tem dobiti vso pomoč v okviru možnosti DO Široka potrošnja, kakor tudi SOZD Iskra, kjer vaši delavci združujejo delo in sredstva.

Potrebna bo še vrsta naporov, vendar jih boste kot trdi Kraševci znali premagati. To ste dokazali tudi v preteklosti. Treba bo pa seveda izkoristiti vse možnosti, ki so vam na razpolago. Ustrezno povezovanje v okviru DO in SOZD Iskra, urejeno s samoupravnimi akti, vam mora odpreti vse možnosti učinkovitega delovanja ter tako notranjo kot zunanjo proizvodnjo in poslovne povezanosti. Poseben poudarek morate dati problemu usposobljenosti strokovnih kadrov, saj je njihovo stalno potrjevanje v kakovostnem prispevku k dohodku, pogoj za stalno rast produktivnosti dela, s tem pa za

Nazoren pregled proizvodnega programa je omogočala razstava izdelkov, ki so pripravili ob otvoritvi. Fotografija prikazuje del programa elementov ojačevalnih naprav.

rešitve le z našim prizadevnim delom. Da pa to ne bi ostale le prazne ugotovitve in poziv, mora tudi vsak posameznik imeti možnost, da vpliva skladno s svojimi konkretnimi interesi, ki jih narekujejo njegov položaj in razmere, v katerih dela in živi, na oblikovanje družbenih odločitev in da tudi prevzema odgovornost za njihovo uresničitev, pri vsem tem pa mora poleg svojih upoštevati tudi stališča in interese širše družbene skupnosti.

Zato je boj za gospodarsko stabilizacijo hkrati boj za uresničevanje samoupravljanja, kajti prav samoupravljanje daje slehernemu človeku možnost, da se na podlagi dela enakopravno in enako odgovorno kot drugi uveljavi kot nosilec odločitev o pogojih in rezultatih dela in s tem odločanja v družbi nasploh. Za vas se mi zdi še prav pomembno poudariti uresničevanje uporabe rezultatov strokovnega dela ter razvijanje različnih

delov reprodukcijske funkcije, t.j. razvoj proizvodnje in trženja. Vse to pa mora biti zagotoviti tako samoupravljanje, da bo delavec v TOZD odločal o rezultatih svojega dela. Še enkrat poudarjam, da boste do boljše rezultate dosegali predvsem s svojimi trdim delom. Dokazali ste, da to znate. Pozitivni rezultati so tukaj. Ostali subjekti SOZD Iskra so dolžni, da vam v vaših naporih v okviru svojih pristojnosti in dolžnosti pomagajo. Vse to bo peljalo k boljšemu poslovanju, boljšim osebnim dohodkom, k večji socialni varnosti vseh zaposlenih. Mišljenja je to tudi eden izmed naših osnovnih ciljev nadaljnega razvoja te tovarne.

Ob koncu še enkrat čestitke k vaši delovni zmagi ob otvoritvi novih prostorov po čestitke k prazniku OF in prazniku dela 1. maju!

Osnovni podatki o končani naložbi v proizvodnji transformatorjev

- Zgrajenih je 1.200 kv. m proizvodnih površin in 570 kv. m veliko skladišče;
- v proizvodni hali bo tekla proizvodnja transformatorske dejavnosti, pretežno namenjene za izvoz (transformatorji so izvozni program tozd Sprejemniki Sežana);
- pričakovana je večja produktivnost dela, ker dosedanja prostori niso omogočali normalnega dela (ni bilo prostora za postavitev ustreznih strojev in naprav, neustrezne klimatske razmere, prenatrpanost, itd.);
- s selitvijo proizvodnje transformatorjev iz sedanje v novo proizvodno halo bo omogočena preselitev obrata za proizvodnjo zvočnih elementov iz vasi Štorje v centralno tovarno (v dosedanjo navigalnico transformatorjev se bo preselila obdelava pločevine za transformatorje). S preselitvijo bo prihranjenih letno 15 t goriva, ki je bilo do sedaj potrošeno za ogrevanje in transport;
- z vključitvijo novih proizvodnih in skladiščnih prostorov bo možno preseliti tudi računovodstvo, ki je do sedaj bilo nameščeno v dislociranih prostorih;
- preselitvijo skladišča v nove prostore bo sproščeni 400 kv. m sedanjih neustreznih prostorov, ki jih bo možno preurediti v prostor za razdeljevanje hrane (obrat družbene prehrane) pridobljen bo tudi prostor za sestajanje, ki ga tovarna sedaj nima (vse večje sestanke so bili prisiljeni sklicevati v prostorih občinske skupščine);
- pričetek gradnje sega v leto 1980, dosedaja vrednost investicije je 61 milijonov dinarjev, oz., skupno z naložbami v infrastrukturo — 77 milijonov dinarjev.

Delo v novi navigalnici je steklo: udobnejše, produktivnejše ob neprimerno bolj zdravih okoliščinah, kot v stari navigalnici. Stara navigalnica je bila najprej namenjena za skladišče, zato seveda ni bilo mogoče urediti zdravih delovnih razmer.

Ljubljana, 26. aprila — na dan pred praznovanjem ustanovitve Osvobodilne fronte in pred bližajočim se mednarodnem prazniku dela, 1. majem, so se v prostorih Emonske kleti zbrali delavci temeljne organizacije Orodja, delovne organizacije Avtomatika, da proslavijo 15-letnico obstoja tovarne. Slovesnosti so se med drugim udeležili tudi gostje: Andrej Frimerman, predsednik zbora združenega dela in Peter Hočevar, predsednik komiteja za družbeno planiranje občine Šiška, Boris Mužič, član kolegijanskega poslovodnega odbora SOZD Iskra, Milan Bavec, direktor TOZD Orodja iz delovne organizacije Kibernetika, Zdravko Tekavec, nekdanji direktor TOZD Orodja, iz delovne organizacije Avtomatika pa: Marcel Božič, predsednik kolegijanskega poslovodnega odbora Avtomatike, Hagon Zaplotnik, član poslovodnega odbora, Franci Černe, predsednik KOOS delovne organizacije, Vika Zupan, koordinator ZK in drugi.

DESETLETJE IN POL NAPOROV, USTVARJANJA IN NAPREDKA

Tovarna Orodij je bila ustanovljena 1968. leta kot delovna organizacija v okviru takratnega ZP Iskra. Zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev, ki jim je botrovala gospodarska restrikcija, so se opremili z nepopolno strojno opremo. Objektivne težave, ki so jih imeli, so se povežale tudi z objektivnimi, tako da so bili velikokrat v nezavidljivem položaju, kar se je odražalo tudi v rezultatih gospodarjenja. Poslovali so na robu rentabilnosti, akumulacije ni bilo, celo z regresom za letni dopust so bile težave. Menjavala so se tudi leta, ko so poslovali z izgubo.

V času organizacijskih sprememb, ko smo 1975. leta ustanovili delovno organizacijo Avtomatiko, je tovarna postala ena od enajstih temeljnih organizacij, ki so danes povezane v Avtomatiko. Kljub težavam pa med delavci ni zamrla želja, ne volja, da stanje, kakršno je, izboljšajo. Tako so 1978. leta strokovne službe izdelale sanacijski program, ki je zajemal vrsto ukrepov. Njihova uresničitev je dala v naslednjih letih pozitivne rezultate.

V Orodjih so 1977. leto označili kot mejnik, ko so nazadnje poslovali z izgubo. Od takrat naprej so rezultati iz leta v leto boljše. Pri tem pa v temeljni organizaciji ne gledajo samo na poslovne rezultate — da ne poslujejo na robu rentabilnosti, da so akumulativni, da so uspeli kupiti nekaj moderne strojne opreme, temveč tudi na počutje in zadovoljstvo vseh zaposlenih.

V zadnjih nekaj letih so si ustvarili solidne osnove za sklad skupne porabe, za osebne dohodka in drugo. S tem so omejili tudi še do nedavnega previsoko

homogene celote — delovne organizacije, bodo morali poiskati in si utrditi mesto, ki jim ga narekuje njihova proizvodnja dejavnost. To pa bo možno le, če se bo 10% zapolnjevanje proizvodnih zmogljivosti za potrebe temeljnih organizacij Avtomatike, močno popravilo.

Štirje izmed petih nagrajencev.

PROIZVODNJA ORODIJ, SPECIALNIH STROJEV IN NAPRAV

Tovarna si je z večletnim delom pridobila izkušnje z izdelavo orodij za potrebe predelovalne industrije. Prvo leto so izdelovali predvsem orodja za štanice, kokile za tlačni liv ter rezilno in drugo orodje. Razvoj tehnologije in potreba po večji produktivnosti so jih kmalu usmerili z ročne v strojno obde-

lavo. Tako so v obdobju 1974—1977 dobili nekaj ključnih orodjarskih strojev, s katerimi so lahko izdelovali zahtevna orodja za brizganje bakelita, kokile za brizganje, različne stiskalnice in stroje za krivljenje rotorskih palic.

Njihov razvoj je bil kljub težavam vseskozi vezan na skrb za obnovo strojnega parka, v smeri mehanizacije in avtomatizacije proizvodnje. Stroj za žično rezanje in najnovejši stroj za končno izdelavo rezilnih in drugih elementov, ki so ju dobili 1980. leta, sta jim omogočila prodor na zahtevnejše domače in tuja tržišča modernih orodij.

Pri tem jim je v veliko pomoč lastni razvojni oddelek, ki pri projektiranju kar najbolj upošteva specifičnosti proizvodnje naročnikov in služba kontrole kvalitete, ki spremlja vse izdelovalne faze, do končnega preizkusa in izročitve izdelka naročniku.

ZELJE IN MOŽNOSTI

Čeprav so v temeljni organizaciji prebrodili obdobje nihanj v poslovnih rezultatih, bodo naloge, ki so si jih zastavili za prihodnje, zahtevale še več naporov, samoodrekanja in discipline saj je njihova realizacija odvisna tudi od širših družbenih in gospodarskih tokov.

Na kratko so jih takole opredelili: — v razvojno—proizvodnem načrtu osvojiti proizvodnjo specialnih strojev in naprav za avtomatizacijo proizvodnih procesov ter osvojiti izdelavo orodij iz karbidnih trdin

— zadovoljevati orodjarske potrebe v okviru matične delovne organizacije oziroma SOZD Iskra in izven nje

— vključiti se v mednarodno delitev dela

— ter s stalnim izobraževanjem še izboljšati kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

Pri tem naj dodamo še nekaj misli: ob težavah, ki nastajajo pri uvozu opreme, bi morale orodjarske in razvojne enote v delovnih organizacijah smelo prevzeti nase odgovornost za izdelavo določene opreme, ki jo v Iskri uvažamo. Ali je bil v Iskri že narejen pregled, koliko orodij smo uvozili iz konvertibilnega področja, čeprav bi jih lahko naredili doma? Je bil narejen pregled o stanju orodjarske dejavnosti v celotni sestavljeni organizaciji? Smo že kdaj razmišljali o skupni nabavi repromateriala in enotnega vodenja standardizacije?

Š.D.

GOVOR PREDSEDNIKA KPO AVTOMATIKE — MARCELA BOŽIČA

Tovarišice in tovariši!

Veseli me, da sem se lahko odzval vašemu povabilu in se udeležil praznovanja 15-letnice ustanovitve Tovarne Orodij. Petnajst let zgodovine je kratka doba, 15 let tovarne Orodij pa pomeni za ta 11-članski kolektiv mnogo; to je 15 let dela, naporov, ustvarjanja in nenehnega napredka. Tudi sedaj smo v času, ko nam je potrebno skrajno resno in odgovorno delo. Današnja obletnica pa pomeni za delovno organizacijo Avtomatiko in vašo temeljno organizacijo trenutek, ki ga bomo posvetili zaslužnim članom našega kolektiva.

Ta slovesnost sovpada v čas velikih spominskih svečanosti in političnih dogodkov, v čas praznovanja rojstnega dne Osvobodilne fronte in bližajočega praznika dela 1. maja. Širom naše domovine in izven njenih meja se bodo v teh dneh vrstile proslave, povezane z delovnimi zmagami. Te zmage so spričo vedno težjih razmer doma in v svetu toliko bolj pomembne. Vse sile in napore, ves naš ugled, ki smo si ga ustvarili z bojem za svobodo, z razvojem samoupravljanja in nevrščeno politiko, bo zbledel, če se ne bomo osveščeni in z vso energijo, ki jo premoremo, usmerili v dejansko stabilizacijo družbeno-ekonomskih in socialnih tokov, na temeljih dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije. Temeljna izhodišča za našo preusmeritev moramo iskati v ekspanzivni izvozni usmerjenosti na konvertibilna tržišča, v postopnem povečanju vpliva objektivnih ekonomskih zakonitosti in omejevanju administrativnega ukrepanja, kakor je zapisano tudi v resoluciji o družbeno-političnem razvoju naše republike v 1983. letu.

Bistveno povečati konvertibilni izvoz in s tem devizni priliv iz tega območja pa mora postati usmeritev za naš razvoj v vseh prihodnjih letih. Temu moramo podrediti politiko na vseh področjih in vse naše ukrepe. Takšne zahteve posegajo tudi v elektroindustrijo, kot eno od industrijskih panog, ki bi morale v letošnjem letu izvoziti nekaj manj kot polovico lanskoletne proizvodnje,

Marcel Božič.

in v katero s svojim razvojno-proizvodnim programom močno posega tudi naša Iskra. Predpogoj za to pa je, da bo organizacijam združenega dela, ki so nosilke izvoza omogočeno, da bodo razpolagale z ustreznim delom ustvarjenega deviznega priliva, na osnovi katerega bodo pridobivale ustrezna sredstva za prepotrben uvoz reprodukcijskega materiala in opreme.

V tej smeri naj bi se povečal tudi Iskrin izvoz in sicer za 20% letno, pri čemer naj bi do konca tekočega srednjeročnega obdobja izvozili že polovico celotne proizvodnje. Pri tem se bo morala spremeniti tudi struktura izvoza, v korist izdelkov z visoko stopnjo obdelave in sistemov. Verjetno mi ni potrebno posebej poudariti, kako pomemben delež ima pri tem naša delovna organizacija. Le 17% Iskrina izpolnitev izvoznih obveznosti za prvo četrtletje letošnjega leta ni zadovoljiv rezultat in pomeni resno opozorilo, da bo potrebno narediti prav vse za letošnjo realizacijo.

Iz zaostrenih gospodarskih pogojev izhaja tudi naloga, da se v celotni Iskri in s tem tudi v njenih delovnih in temeljnih organizacijah znebimo tistih stroškovnih mest, za katera ni nobenega opravičila glede na ekonomske rezultate, ki jih pričakujemo od določenih proizvodnih dejavnosti.

ISKRA AVTOMATIKA

Seminar za delovodje

Izobraževanje na poklicnih, srednjih in visokih šolah daje več ali manj uspešno predznanje, ki ga posameznik potrebuje za opravljanje del in nalog. S prevzemom del in nalog v organizacijah združenega dela pa se delavec dnevno srečuje s primeri — problemi, ki jih samo s pridobljenim znanjem večkrat ne more rešiti. Zato lahko večkrat zasledimo kritiko na račun posameznikov, da pri opravljanju svojih delovnih dolžnosti ne dosegajo željenih in s tem zadovoljivih rezultatov. Kje so vzroki? Eden od njih je prav gotovo ta, da v marsikateri delovni sredini ne posvečajo dovolj pozornosti izobraževanju novincev in po stažu starejših delavcev. Posledice so slabo vključevanje v delovne naloge in temu primerni rezultati, ki se odražajo v ožji in širši sredini:

Prav zato, da bi se temu izognili in, da bi delavce vzpodbudili k samostojnemu reševanju nalog, ki so iz dneva v dan zahtevnejše, so v TOZD Sestavni deli delovne organizacije Avtomatika pripravili krajši seminar za delovodje.

Program seminarja je bil pripravljen v sodelovanju s področjem za kadrovske zadeve v delovni skupnosti in Dopisno delavsko univerzo.

Za dve skupini udeležencev, skupno jih je bilo prijavljenih 34, so pripravili naslednje teme:

- Vida Varga: delo z ljudmi in vodenje ljudi
- Vilko Krapež: tehniško varstvo
- Vida Varga: motivacija za delo
- Zdenka Leicher: poslovanje, rokovanje z orodji in planiranje
- Štefan Volovšek: upravljanje in vzdrževanje osnovnih sredstev
- Štefan Volovšek: tehnična dokumentacija in vzdrževanju
- Anton Stanovnik: organizacija dela
- Janez Lovrenčič: urejanje in vrednotenje dela ter oblikovanje delovnih mest
- Stanko Juvan: samoupravna aktivnost v OZD
- Jože Godec: delitev dohodka.

Predavanja, ki jih posredujejo delovodjem zunanji sodelavci Dopisne delavske univerze in strokovni delavci iz delovne organizacije, ima vsaka skupina po tri dni na teden in sicer po štiri šolske ure. S preizkusom znanja, ki bo sledil predavanjem, bodo predvidoma zaključili seminar koncem tega meseca.

Kot so nam povedali v temeljni organizaciji je tematika predavanj izjemno ustrezna delokrogu slušateljev in razširjena še na nekatera področja, katerih vsebino je pri opravljanju del in nalog delovodje potrebno poznati in obvladati. Pri tem pa naj bi ostali le na teoretičnih izhodiščih pač pa naj bi pridobljeno znanje izkoristili za primerjavo stanja v

V bistvu gre za ponovno reintegracijo v Iskri, za ponoven pregled, če smo resnično organizirani po načelih, ki so se v praksi izkazala kot dobra in dala tudi ustrezne rezultate.

Tem smernicam bo sledila tudi Avtomatika. Istočasno pa nas čaka, če pogledamo v delovno organizacijo, še ena pomembna naloga. Avtomatika nima vpeljanega dovolj sodobnega informacijskega sistema, s pomočjo katerega bi bilo naše poslovanje lahko uspešnejše, rezultati še boljši. Če hočemo dohietti zamujeno, moramo kar najhitreje naše temeljne organizacije opremiti s potrebnimi sredstvi in jih medsebojno povezati v delovni organizaciji.

Načrti in želje so veliki. Kako in v kolikšni meri pa bomo te naloge izpeljali, da ne omejimo svobodno menjavo dela ali ureditev dohodkovnih odnosov med temeljnimi organizacijami, povezanimi v reprodukcijski verigi, je v veliki meri odvisno od nas samih, torej tudi od vas, ki ste ena od enajstih temeljnih organizacij v Avtomatiki.

Večkrat je bila že izrečena misel, da vaše mesto v okviru delovne organizacije ni urejeno, določeno. Podatki, ki govorijo o tem, da samo 8—10% proizvodnih zmogljivosti zapolnjujete za potrebe Avtomatike, nakazujejo na to.

Kljub večkratnemu poslovanju na robu rentabilnosti, ste se v zadnjih nekaj letih vrstili med tiste temeljne organizacije, ki izkazujejo solidne poslovne rezultate.

Uporaba sodobnejše tehnologije in s tem sledenje svetovnemu razvoju v orodjarski dejavnosti in dobra strojna opremljenost v povezavi z učinkovito tehnično organiziranostjo in usposobljenim kadrom, so pogoji, da dobimo v Avtomatiki v dogovorjenem roku kvaliteten orodje. Nekaj tega v naši orodjarski že imamo.

Ostaja pa še veliko nalog, ki jih bomo le s skupnimi napori in v medsebojnem razumevanju kvalitetno in s tem uspešno rešili. Zavedati se morate, da so težave, ki se pojavljajo v kateremkoli subjektu naše delovne organizacije, tudi vaša težava in da se moramo vsi skupaj in vsak po svojih močeh prizadevati za čimboljše poslovne rezultate Avtomatike.

Prepričan sem, da bomo v času, ko moramo breme stabilizacije enakomerno porazdeliti na vse, tudi v našem krogu našli skupne rešitve, ki nas obvezujejo do sodelavcev in, ki nam jih narekujejo zaupana dela in naloge.

Š.D.

Zlasti na severnem in zahodnem delu Iskrinega industrijskega kompleksa v Stegnah že dolge mesece potekajo živahna dela. Na sliki: buldožer „v akciji“ za novo kanalizacijo ob Mikroelektroniki.

Enajstim delavcem jubilejne plakete.

fluktucijo delovne sile, ko so zaradi preniknih osebnih dohodkov in neurejenih razmer zgubljali najboljše delavce. Kljub uspehom se ta 111-članski kolektiv dobro zaveda, da jim jutrišnji dan ne prinaša počitka. Da so vedno težji gospodarski pogoji tisti, ki jih silijo k izkoriščanju notranjih rezerv. Le-te vidijo v možnostih za še učinkovitejšo organiziranostjo, ki bi jim kot samostojni temeljni organizaciji in v povezavi z delovno organizacijo morali dati še boljše rezultate poslovanja. Kot člen

Na proslavi je pel tudi oktet iz Dobropolja.

Srečanje mladih tehnikov v Novi Gorici

Pred dnevi je bilo v osnovni šoli 9. kongresa NOVJ v Novi Gorici prvo regijsko srečanje mladih tehnikov. Srečanja se je udeležilo kar 142 mladih tekmovalcev in 30 mentorjev iz vseh štirih občin severno primorske regije. Mladi tehniko so bili iz 17. osnovnih šol, iz zavoda za usposabljanje invalidne mladine »Janko Premrl« — Vojko» Vipava ter iz vzgojno varstvenega zavoda Pavla Rušta Vrhpolje.

Pred začetkom tekmovanja sta glavnega direktorja Iskre Avtoelektrike Aleš Nemeč in predsednik občin-

Elektronika v interesnih dejavnostih mladih

(Nadaljevanje s 5. strani)

preprostega usmernika do multivibratorjev in sestavin radijskega sprejemnika. Spoznali so elektronske elemente ter njihove karakteristike in uporabo v elektrotehniko in elektroniki.

V predavanju »Eksotični polprevodniški elementi« so bili učiteljem predstavljeni polprevodniški elementi, ki se jim na poseben način spreminjajo lastnosti v odvisnosti od fizikalnega okolja (foto dioda, foto tranzistor, svetleča dioda).

V praktičnih vajah v laboratorijih so udeleženci seminarjev izdelovali in načrtovali nekatera osnovna vezja, ki so primerna za osnovnošolske tečaje interesnih dejavnosti in so hkrati uporabna v poskusih pri pouku in vajah iz fizike in v okviru tehničnega pouka.

Pri vaji »Usmerjenje« udeleženci seminarja spoznajo, da za napetostni izvir, primeren za elektroniko, potrebujejo malo, enosmerno, gladko in stabilizirano napetost. Z uporabo sestave diod, upora, kondenzatorja in Zenerjeve diode so učitelji načrtovali in izdelali usmernik (risanje vezja na ploščici, jedkanje, vstavljanje elementov in spajkanje). Izdelek so tudi preskusili in ga uporabljali pri ostalih vajah. V vaji »Ojačevanje« so spoznali funkcijo tranzistorja kot ojačevalnika napetosti ali toka.

Učitelji so za tem načrtovali javljalik dežja s tranzistorjem, ki je ena prvih praktičnih nalog, s katero se je poprijel mali Miha v zgodbah dr. Jožeta Pahorja o elektroniki z naslovom »Mihotronika« (izhajale so v Pionirskem listu). V zadnji vaji »Pomnjenje« so se učitelji spoznali z multivibratorji in s pomnilnikom, tako imenovanim flip-flopom, osnovno pomnilno celico v računalnikih.

SEMINARJI SO BILI DOBRO PRI- PRAVLJENI

Seminarji so bili vzorno pripravljene, v vsebino in organizacijo so bili udeleženci zadovoljni. Navdušenje učiteljev fizike in tehnične vzgoje za elektroniko je treba sedaj prenesti učencem v šole.

Ob tretji ponovitvi omenjenega seminarja smo za mnenje prosili tudi Aleksandra Kregarja, prodekana Pe-

dagoške akademije v Ljubljani oz. učitelja fizike:

»Pred letom smo tudi v osnovne šole uvedli elektroniko kot obliko interesne dejavnosti. Učni načrti so sprejeti, učitelje je treba usposobiti. Čeprav ni nujno, da bi bili učitelji vseh šol usposobljeni v tej smeri, smo naleteli na veliko zanimanje. V naslednjih letih bomo nadaljevali s seminarji, ki bodo obsegali zahtevnejše naloge.

Elektroniko v interesnih dejavnostih bomo lahko pospešeno uvajali, če bomo šolam lahko ponudili sete, ki jih bodo lahko učenci sami sestavljali. To je naša naslednja naloga. Iskro bomo prosili, naj na tem področju nekaj ukrene, sicer bomo vse bolj zaostajali za razvitimi državami. Zavedati se moramo, da so mnogi naši elektroinženirji začeli prav z učenjem in delom v interesnih dejavnostih na področju elektronike, radioamaterstva ipd. Veseli smo, da nam Iskra pri tem tako uspešno pomaga.

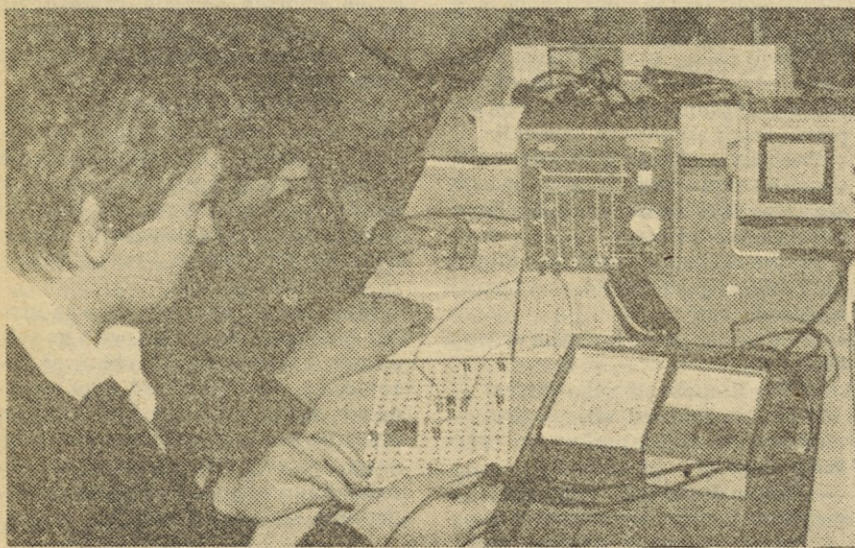
Zdenka Puncerja iz OŠ Peter Šprajc v Žalcu in Marijo Vaš iz OŠ Griže smo zmotili med praktično vajo v laboratoriju:

»Poučujem tehnični pouk, delno tudi fiziko,« je dejal Z. Puncer. »Snov delno že obvladam, seminar vsebuje precej praktičnega dela, ki mi bo koristilo. Učence v osmem razredu zelo zanima izdelava raznih elektronskih naprav (prebirajo »ABC tehnike«), zato sem se odločil za udeležbo na seminarju. Slišal sem, da je bil odziv na prva dva zelo velik in da so slušatelji veliko pridobili. Vtis imam, da se bodo moja pričakovanja uresničila...«

Marija Vaš je povedala, da v času študija o elektroniki ni dosti slišala. »Kolegica je že bila na tem seminarju, pa sem predlagala ravnatelju, naj me prijavi. Koristno bo, če bo Iskra res pripravila potreben material in sete, ki jih potrebujemo v šolah. V programe usmerjenega izobraževanja namreč vnašamo vse več elektronike.

Iskra je veliko pripomogla z opremo prostorov za pouk elektronike in fizike na novi Pedagoški akademiji. Takih v času mojega študija nismo imeli.«

T. Skulj — A. Boc

Iskra je za seminar posodila merilno opremo in elemente.

Marija Vaš in Zdenko Puncer — zadovoljna s seminarjem.

ske zveze organizacij za tehnično kulturo Nova Gorica, Bojan Ožbolt. Posebno pozornost temu srečanju so namenili tudi letalci aero kluba Edvard Rusjan iz Nove Gorice z nadletom in zanimivimi akrobacijami. Letali sta vodila Srečko Stegovec iz Iskre Avtoelektrike in Evgen Mungerle iz SGP Gorica. Mladi tehniko, tekmovalci so se pomerili v 17. panogah, oziroma področjih. Ogleдали in spoznali so proizvodni proces v Iskri Avtoelektriki, kamor je prišlo osem ekip. Sprejel in vodil jih je njihov mentor, član kluba mladih tehnikov Iskraš, Marjan Stanič. Ena izmed tekmovalnih panog pa je bilo tudi sestavljanje konstrukcij U-T 1-2.

Ob tej priložnosti so pripravili v prostorih osnovne šole izredno zanimivo razstavo, kjer je razstavljal tudi Iskra Avtoelektrika. Njen prostor je bil med najzapežnejšimi, najbolj zanimiv. Mladi tehniko so razstavili tudi svoje izdelke kot naprimer makete energetskih objektov in inovacij, razstavljali so s področja tehnike o kmetijstvu, s področja varčevanja z energijo, didaktične pripomočke učiteljev tehničnega pouka itd. Razstavljeni so bili tudi izdelki Foto kino kluba Nova Gorica, Radio kluba, pomorska oprema, oprema potapljačev, razni tipi motornih koles itd. Razstavo si je ogledalo več sto učencev srednjih in osnovnih šol ter krajanje Nove Gorice. Mladi tehniko so tekmovali tudi v uporabi električnega orodja, v obrambi in zaščiti, z jadralnimi modeli, spuščanju zrnjev, modelarskih raket, z ladijskimi modeli, amaterskem radiogoniometričanju — lov na lisico, v foto dejavnosti, fiziki, demontaciji vrhunskih RC modelov in še drugih panogah.

Ta pomembna dejavnost in aktivnost

Razstavni prostor Avtoelektrike.

kluba mladih tehnikov ima seveda velik pomen. Predvsem mislimo tu na usmerjanje učencev v tehnične poklice, saj je prav iz teh klubov izšla cela vrsta tehnikov, inženjerjev, športnih in vojaških letalcev, modelarjev, fotografov itd.

To srečanje, povezano s tekmovanjem pa je imelo še en pomen. Posebna komisija je namreč izbrala na podlagi doseženih rezultatov 30. člansko ekipo, ki bo zastopala mlade tehnike na 7. srečanju v Murski Soboti koncem tega meseca. Največ točk so osvojili mladi tehniko iz OŠ 9. korpusa NOVJ Nova Gorica, drugi so bili učenci OŠ Ivana Roba iz Šempetra, ki so osvojili največ prvih mest — pet, sledijo pa tehniko OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica, OŠ Boris Kidrič Dobrovlje, OŠ France Bevk Tolmin in OŠ Jože Mihevc Idrija. Tek-

movalci so za najbolje dosežena mesta prejeli diplome OZOTK Nova Gorica vsaka ekipa je dobila knjižico iz zgodovine SKOJ ter značke Iskre Avtoelektrike.

Da je srečanje izredno dobro uspelo, imajo največ zaslug organizator — občinska zveza organizacij za tehnično kulturo Nova Gorica, klub mladih tehnikov Nova Gorica, ob sodelovanju Zavoda SRS za šolstvo — organizatorska enota Nova Gorica ter nenazadnje tudi Iskra Avtoelektrika, ki je bila pokrovitelj srečanja in tako nudila organizacijske usluge, prevoze iz Nove Gorice na kraj tekmovanja, možno ogleda proizvodnega procesa ter dodatno pomoč. Organizator se za vsa nudena tudi po tej poti zahvaljuje kolektivno Iskre Avtoelektrike.

8. SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA V KRANJU

Iskra vzpodbuja kooperacijske povezave

V prostorih PPC Gorenjski sejem v Kranju bo od 13. do 19. maja 1983 odprti 8. mednarodni sejem malega gospodarstva — Letošnja prireditelj kaže precejšnjo usmerjenost v povezovanje malega gospodarstva z združenim delom — Sodelujejo tudi številne Iskrine delovne organizacije, ki imajo številne kooperantske vezi po vsej Sloveniji, ter Iskra Delta, ki predstavlja računalnik Partner

Sejem malega gospodarstva v Kranju je namenjen predvsem razvijanju kooperacijskih povezav med osebnim in združenim delom, inovativnemu delu v proizvodnji in zamenjavi uvoza z domačimi viri. Drobnogospodarstvo se vse bolj vključuje v prevzemanje maloserijske, specializirane in s tem seveda naročene proizvodnje za potrebe večjih gospodarskih organizacij, ker je medsebojna produkcijska povezanost nujnost današnjega dne.

Z dobro organizirano kooperacijo bomo izboljšali izrabo razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti, povečali ponudbo in asortiman izdelkov ter storitev, nadomestili uvoz in povečali zaposlenost. Na lanskem sejmu se je na ta prizadevanja odzvala le Iskra, letos se je več organizacij Iskre v Kranju in drugod pridružilo večje število delov-

nih kolektivov, ki imajo prav tako stikane bogate kooperantske vezi z malim gospodarstvom (Litostroj, SOP Krško, KZK Agromehanika, Tomos, Saturnus, ELKOM — Tovarna stikalnih naprav idr.) in želijo dele proizvodnih programov prepustiti osebnemu delu.

Vse delovne organizacije Iskre v Kranju so se odločile, da bodo na sejmih malega gospodarstva aktivno sodelovale s t. im. borzo programov v smislu licitiranja svojih kooperacijskih ponudb. V času sejmov bodo razpisale kooperacije za proizvode, ki zamenjujejo uvoz. Svoje izdelke bodo na sejmih razstavljali tudi njihovi kooperanti. Tudi sama lokacija sejmskih prostorov v Kranju je zelo primerna za tovrstno sodelovanje z malim gospodarstvom, kar je že izkoristila DO Iskra

Kibernetika, ki je v prostorih Gorenjskega sejma v Savskem logu urede stalne poslovne prostore za oddelke kooperacij Nabave Kibernetike. Njihova uradna otvoritev bo 18. maja 1983 ob 9. uri na Informativni dan Iskre skupaj s predstavitvijo dosedanjih uspešne industrijske kooperacije. Sodoben prijem, ki bo dal pričakovane rezultate.

Omeniti je potrebno, da bo na letošnjem 8. sejmu malega gospodarstva v Kranju sodelovalo 292 domačih in tujih razstavljalcev. Poleg obrtnih združenj gorenjske regije sodelujejo tudi obrtna združenja z območja mesta Ljubljane. Prisotna bo tudi DO Iskra Delta s svojim računalnikom Partner, ki je primeren za vodenje knjigovodskih in drugih evidenc obrtnikov. DO Iskra Električna orodja bo predstavila profesionalna električna orodja za uporabo v malem gospodarstvu ter reprovizacijo za obrtnike iz uvoza.

V spremljajočem programu sejma bo zanimiv razgovor o aktualnih vprašanjih v drobnem gospodarstvu in njegovi organiziranosti s predsednikom Republiškega sveta ZSS M. Orožnikom, ki bo prireditelj tudi odprl. Razgovor bo 13. maja ob 8.30 v konferenčni sobi PPC Gorenjski sejem v Savskem logu otvoritev sejma bo ob 10. uri.

V času sejma bo v hali A odprti strojniški center, kjer bo organizirana prodaja obrtniških izdelkov in sejemski rabljene opreme za dopustništvo, šport in rekreacijo. V strokovnem delu sejma bo zanimiva tudi demonstracija »Izdelava sejmanskega kataloga« z računalniškim, ki jo je pripravil RC Visoke šole za organizacijo dela v Kranju. Postavljena bo tudi republiška razstava »Inovacije za stabilizacijo«.

Alojz B.

Bencin, boni, omejitve, servis pa ...

Ne bo odveč, če najprej pobrskamo med rezultati poslovanja Iskrinih serviserjev v letošnjem januarju, februarju in marcu: storitev so opravili za 122 milijonov dinarjev, rezervnih delov pa so prodali za skoraj 117 milijonov dinarjev. V celoti so se povsem približali načrtu, lanske letošnje rezultate pa so presegli kar za 35%. Vsekakor lepi rezultati in zanje moramo našim serviserjem čestitati, zlasti zato, ker so jih dosegli v dokaj nenormalnih pogojih — tudi ob pomanjkanju bencina in ob prevoznih omejitvah.

»Dokler bo bencin diktiral kakovost servisnih storitev, bomo prizadeti oboji — lastniki Iskrinih izdelkov in tudi mi sami serviserji,« poudarja direktor servisne temeljne organizacije Miro Stegnar.

In to več kot upravičeno. Po uvedbi »bencinskih omejitev«, so serviserje uvrstili v tisto kategorijo delovnih organizacij, ki lahko porabijo le 60% od tiste količine, ki so jo v enakem lanskem obdobju. Zaradi tolikšne omeji-

tve so morali serviserji drastično zmanjšati popravila na domu in kupci morajo zdaj nositi domala vse — tudi TV sprejemnik — v najbližjo servisno delavnico, ki pa le niso v vsakem kraju.

Serviserji so pri pristojnih organih zahtevali, naj bi jim dovolili dvigniti porabo vsaj na 80% od lanske letošnje, vse do danes pa niso naleteli na razumevanje. Seveda vpliva na kakovost servisiranja tudi cena bencina, predvsem na ekonomiko poslovanja, to pa še ni vse: serviserji v Sloveniji imajo še naslednje omejitve; ker v naši republiki nismo sprejeli družbenega dogovora o gibanju stroškov pod posebnim nadzorom, velja v Sloveniji zvezni zakon, ki nam dovoljuje povečati sredstva za prevozne stroške z javnimi prevoznimi sredstvi le za 9% v primerjavi z lanskoletnimi stroški. Računica je enostavna, če se spomnimo, da so prav cene teh storitev v zadnjem času neznansko porasle.

»Kakovost servisnih storitev ne krijemo mi v Servisu, ampak je vse bolj odvisna od ustreznih zakonov in določil,« poudarjajo v Rožni dolini v Ljubljani. LD

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za darilo sodelavkam in sodelavcem podsestava števca T3, hkrati pa jim želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu

Draga Vinter.

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem Iskre Telematike — TOZD Elementi (rele in elementi) za darila in jim želim veliko poslovnih uspehov in osebne sreče

Francka Hafner.

Predstavljamo tovarno tiskanega vezja

K temu, da smo se odločili za podrobnejšo predstavitev TOZD Tovarna tiskanega vezja Kranj, nas je gnalo več razlogov: o tej tovarni doslej še nismo skoraj ničesar zapisali; tovarna se kljub svoji perspektivnosti letos srečuje s precejšnjimi zagatami, v bodočnosti pa se ji obetajo boljši dnevi, saj je pred nedavnim prišlo do podpisa pogodbe o izvozu večslojnih tiskanih vezij firmi IBM Sindelfingen iz ZRN.

Kranjska Iskra Elektromehanika, na katero kljub različnim reorganizacijam iz novejšega obdobja seveda še nismo pozabili, je z lastnim raziskovalnim in razvojnim delom razmeroma zgodaj spoznala, da je elektronika ključ do nadaljnega razvoja telekomunikacij. V tistem času — v začetku sedemdesetih let — se je izkazalo, da so za tak razvoj že dani tudi vsi poglobljeni tehnološki in ekonomski pogoji. Vendar pa je bil napor, potreben za zamenjavo tedanje generacije velikih javnih elektromehanskih telefonskih central prevelik, da bi ga zmogli zgotjiti z lastnimi strokovnimi silami. Tako je prišlo do nakupa licence računalniško krmiljenega sistema Metaconta 10C, ki ga je razvila firma Bell Telephone MFG iz Antwerpna v Belgiji. Iskra se je solidno pripravila na osvojitve sistema: šolala je sodelavce in zgradila novo, moderno tovarno telekomunikacij na Laborah. Pri osvajanju proizvodnje telekomunikacijskega sistema Metaconta se je širina tehnoloških nalog bistveno povečala. Precej je bilo v pomoč dejstvo, da je licenčni partner našim sodelavcem omogočil, da se seznanijo s takrat naj sodobnejšimi prijemi in organizaciji industrije in z opremo razvitega zahodnega sveta.

Ob osvajanju elektronike je bilo potrebno uvesti tudi proizvodnjo tiskanih vezij v profesionalni kvaliteti, ki je delavcem tedanje TOZD Avtomatske telefonske centrale pomenila povsem novo področje tehnološkega dela.

Enostransko in predvsem dvostransko tiskano vezje nastane po zahtevni proizvodni proceduri. Prične se z izdelavo preciznih klišejnih risb, sledijo foto postopki za izdelavo filmov in razmnoževanje z natančnostjo in ločljivostjo do 0,03 mm. Uvedeni so bili postopki foto razmnoževanja in tudi sitotisk. Vsi ti postopki so Iskrašem praktično predstavljali povsem novo področje tehnologije. Za vrtnanje luknj so sicer imeli takrat naj sodobnejši vrtnalni avtomat »Trudrill«, ki je numerično krmiljen, vendar je bilo treba veliko truda, da je steklo programiranje, redno vzdrževanje stroja in seveda da je bila dosežena dovolj visoka kvaliteta površin v luknjah.

Galvanska obdelava, kemično bakrenje in električno kemično nanašanje bakra in kositra — vse to se je odvijalo na računalniško krmiljeni liniji »Selorex«, vendar so se tehnologi, elektroniki in kemiki kar precej natrudili, preden je naprava začela obratovati ob ustreznih rezultatih glede količine in kvalitete. Potrebe po kakovostnih tiskanih vezjih so v letih 1975—80

tako narasle, da je bilo potrebno postaviti novo avtomatsko linijo za galvansko obdelavo s kapaciteto 5 kvadratnih metrov tiskanega vezja na uro, ki pa se danes že izkazuje za premajhno.

Že od leta 1976 so delavci s področja telekomunikacij razmišljali, kako bi se lotili izdelave večslojnih tiskanih vezij, ki so po preciznosti obdelovalnih postopkov in potrebne opreme še bistveno bolj zahtevna od dvostranskih. Večslojna tiskana vezja so v skladu s hitrim razvojem elektronike in vse večjimi zahtevami na tem področju nazadnje postala tako aktualna, da je v letu 1980 prišlo do odločitve o njihovi izdelavi.

Z uvedenimi postopki izdelave tiskanih vezij, ki zagotavljajo vrhunsko kvaliteto, si je Iskra zagotovila solidno osnovo za profesionalno elektroniko. S tiskanim vezjem vseh vrst se pravzaprav prične gradnja vseh elektronskih vezij in naprav.

S 1. januarjem 1983 proizvodnja tiskanega vezja ni več v sklopu TOZD Avtomatske telefonske centrale. V skladu z drugo fazo reorganizacije Iskre Telematike se je oblikovala v samostojno temeljno organizacijo, ki ima naravo skupnega pomena za vso delovno organizacijo. Imenuje se TOZD Tovarna tiskanega vezja in je dobavitelj tiskanega vezja tozdom Telematike, proste proizvodne kapacitete pa namenja izdelavi tiskanega vezja za domači in tuji trg.

— Prosim, da za začetek tega pogovora na kratko predstavite dejavnosti, s katerimi se ukvarja vaša TOZD!

Zlatenje robnih kontaktov na ploščah tiskanega vezja in selektivno zlatenje plošč.

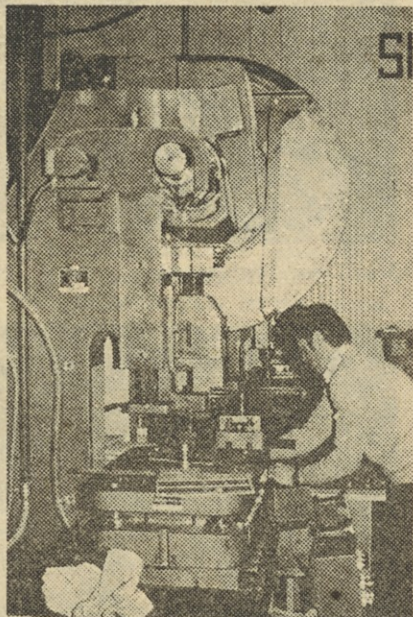
Retuširanje plošč tiskanega vezja.

S fotografijami vam prikazujemo poglobljene faze proizvodnega procesa tovarne tiskanih vezij. Prva slika prikazuje izdelavo klišejnih risb.

Vršilec dolžnosti direktorja tovarne tiskanega vezja je Marjan Pokorn, diplomirani inženir. Z njim smo se pogovarjali o preteklosti in prihodnosti, o trenutnih težavah in o uspehih ter o ostali vsebini te temeljne organizacije.

Mehanska obdelava plošč tiskanega vezja.

Pokorn: »Glavni program dejavnosti Tovarne tiskanega vezja je izdelava enostranskih, dvostranskih in večslojnih tiskanih vezij, izdelava klišejnih risb, filmov, sit, programov za avtomatsko vrtnanje tiskanih vezij, foto in sitotisk, mehanska obdelava plošč tiskanega vezja, vrtnanje, galvanska in kemična obdelava, tehnološki razvoj in priprava delovnih dejavnosti ter kontrola vseh delovnih procesov in izdelkov.«

Orišite nam na kratko zgodovino proizvodnje tiskanega vezja v kranjski Iskri, kot ste jo zasledovali s svojo lastno prisotnostjo v njej.

Pokorn: »Proizvodnja tiskanega vezja v kranjski Iskri teče že deseto leto. Z njo smo začeli leta 1973, in sicer na osnovi licence za proizvodnjo telefonskih central sistema Metaconta med firmo BTM in tedanjo Iskro Elektromehaniko. Po tej licenci smo imeli vse možnosti, da od licenčnega partnerja dobimo tudi podatke in tehnologijo za proizvodnjo tiskanih vezij. Pri prenosu znanja pa smo bili na nek način omejeni, saj nismo imeli na voljo tudi ustrezne opreme, s kakršno je razpolagala firma BTM. Ni bilo torej možno kompletne tehnologije enostavno prenesti v našo tovarno. Zato smo morali precej tehnoloških postopkov razviti ali iznajti sami. Kljub problemom je bilo namreč treba proizvajati tiskano vezje za vgradnjo v naše telefonske centrale. In ta tiskana vezja so morala ustrezati kvaliteti, kakršna se za profesionalno tehniko zahteva. Z veliko ustvarjalnega navdušenja in prizadevnosti vseh naših ljudi — od strokovnjakov do delavcev v neposredni proizvodnji — smo v izredno kratkem času uspeli.

Prva tiskana vezja smo uspešno proizvedli že konec leta 1973. Bila so dovolj kvalitetna, da so odgovarjala vsem predpisom in zahtevam. S tem so bila sposobna za vgradnjo v naše centrale. Začetna proizvodnja je po količini pokrivala naše lastne potrebe v takratni TOZD Avtomatske telefonske centrale.

V naslednjih letih smo proizvodnjo polagoma povečevali, tako kot se je večala tudi proizvodnja naših telefonskih central. Poleg tega smo do letošnjega leta uspešno pokrivali tudi potrebe po enostranskih in dvostranskih tiskanih vezjih za celotno kranjsko Iskro in tudi za nekatere druge Iskrine tovarne, ki uporabljajo dvostranska tiskana vezja.

Po letu 1973 smo od licenčnega partnerja kupovali samo še večslojna tiskana vezja, ki so bila prav tako potrebna za vgradnjo v naše centrale si-

stema Metaconta. Seveda pa smo si vseskozi prizadevali, da se kar najbolj osvobodimo od uvoza in da sami najdemo rešitve z lastnimi proizvodi. Tako smo vložili precej naporov, da osvojimo tudi proizvodnjo večslojnih tiskanih vezij. To nam je uspelo v letu 1981. Tudi ta del uvoza s področja tiskanih vezij smo torej nadomestili z lastno proizvodnjo in zdaj že nekaj časa pokrivamo potrebe Telematike na tem področju.

Razvoj na tiskanem vezju s tem seveda še ni končan. Poleg naštetih različnih vrst tiskanega vezja — enostranskega, dvostranskega in večslojnega — smo ves čas veliko pozornosti posvečali ne le uresničevanju predpisane kvalitete, pač pa tudi izboljšanju vseh tehnoloških postopkov, da bi dosegli čim večjo produktivnost in še večjo kvaliteto. Čeprav smo bili pri teh prizadevanjih v glavnem prepuščeni samim sebi, smo bili vseeno dokaj uspešni.

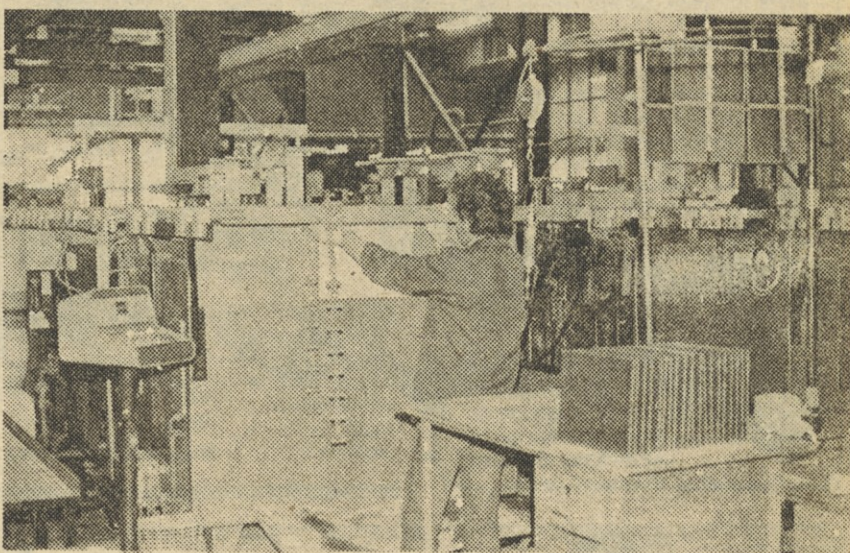
Prva leta smo bili v veliki meri odvisni od uvoza repromateriala in potrošnih materialov, tako osnovnega materiala kot ostalih: npr. kemikalij in ostalih materialov. S tovarno kemikalij iz Podnarta smo razvili nove kemikalije, tako da smo na tem področju praktično že nekaj let neodvisni od uvoza. S tovarnoma Donit iz Medvod in 11. oktombri iz Prilepa smo ves čas dobro sodelovali in prišli do domačih osnovnih materialov. Nekatere materiale, ki jih v Jugoslaviji še ni mogoče dobiti, pa moramo še uvažati: gre za približno 10% vsega potrebnega materiala. To so predvsem barve.«

Ko sva že pri razvoju — kako kaže za naprej?

Pokorn: »Na področju elektronike vztrajno prodirajo vedno manjši elementi s kar največjo funkcionalnostjo. Temu primerno se večajo tudi zahteve na tiskanih vezjih: upoštevati moramo potrebe po vgradnji oziroma uporabi manjših in bolj koncentriranih elementov. Razvijati moramo tiskana vezja z večjo gostoto vezi, s tanjšimi vodniki itn.«

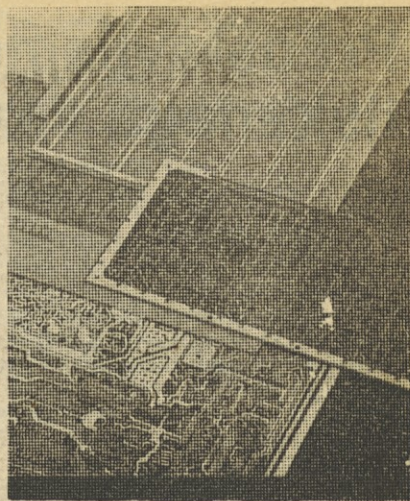
Izdelava filmov na fotoplaterju.

Galvanika plošč tiskanega vezja.

Vpenjanje plošč za elektrolitski nanos SN-PB v galvaniki tiskanega vezja.

Nekaj primerkov plošč tiskanega vezja, ki jih proizvaja tovarna tiskanega vezja iz Kranja.

Od novega leta obstajate kot samostojna temeljna organizacija. Kaj bi lahko povedali ob tem?

Pokorn: »S 1. januarjem 1983 se je področje tiskanega vezja formiralo kot samostojna temeljna organizacija. V TOZD Tovarna tiskanih vezij smo se organizirali nekoliko drugače kot ostali tozdi Telematike. Organizirani smo tako, da imamo planski oddelek in oddelek proizvodnje združen v en sam oddelek, ki se imenuje služba za planiranje in proizvodnjo. Imamo še tehnično službo, ki opravlja naloge s področja tehnologije, predkalkulacij in razvojne dejavnosti. Tretja služba je služba kontrole kvalitete.«

Kakšen plan gospodarjenja ste si zastavili v letošnjem letu?

Pokorn: »Osnovni cilj, ki smo si ga zastavili v letu 1983 je proizvodnja 544.000 Metaconta formatov tiskanega vezja. Za primerjavo: lani smo proizvedli 450.000 omenjenih formatov. To pomeni, da fizično proizvodnjo v letošnjem letu povečujemo za 21%. Pri tem ne predvidevamo bistvenega povečanja števila zaposlenih.

Povečanje proizvodnje bomo dosegli predvsem na račun izboljšanja tehnologije in organizacije dela. K temu bo prispevalo tudi izboljšanje kvalitete proizvodnje: zmanjšali bomo izmet. Pri tem moram povedati, da naš izmet že lani ni bistveno presegal evropskih normativov.

Zdaj smo samostojna temeljna organizacija in s tem se bodo pogoji organizacije dela in vodenja izboljšali. Boljši bo pregled nad celotno situacijo, informacije bodo postale kvalitetnejše, njihov pretok pa bolj učinkovit. Z našimi sodelavci, ki so bili že doslej izredno kreativni in prizadevni, bomo zdaj lažje ugotavljali probleme, iskali rešitve in sprejemali odločitve, ki bodo prispevale k optimizaciji proizvodnega procesa.

V letu 1983 planiramo prodajo v vrednosti 596 milijonov din. Pri tem je predvidene 77% interne realizacije in prodaje za potrebe Telematike, 17% eksterne za potrebe domačega trga in 6% za izvoz. Skupne eksterne prodaje

(Nadaljevanje na 10. strani)

Predstavljamo tovarno tiskanega vezja

(Nadaljevanje z 9. strani)

bo torej 23%. Omenjenih 6% izvoza pomeni 600.000 dolarjev.

Ko omenjam naš izvoz, bi rad poudaril naslednje: imamo vse pogoje in kapacitete za tako velik izvoz, ki bi bil v primerjavi z lanskim (210.000 dolarjev realizacije) bistveno večji. Vendar imamo okrog letošnje realizacije izvoza trenutno še velike skrbi: nismo še pridobili dovolj naročil. Pridobivanje le-teh za nas izvaja DS Komerciala oz. DO Iskra Commerce. V prvem četrletju 1983 smo dobili izredno malo naročil in tako smo izvozili le za 15.000 dolarjev tiskanih vezij. Lahko rečem, da smo nalogo v smislu kvalitete in rokov zelo dobro opravili. Novih naročil pa nimamo. Naše ponudbe so v ZDA, na Danskem, Finskem in v Belgiji. Vendar — naročil na podlagi teh ponudb še nimamo, čeprav je od njih preteklo že več mesecev. Treba bo vložiti izredno velike napore, — tako z naše strani, kot s strani DS Komerciala in DO Iskra Commerce, da bomo v čim krajšem času dobili naročila. Sposobni smo delati tiskana vezja za zahtevna zahodna tržišča, saj smo se v preteklem obdobju že preizkusili in dokazali. V prej omenjene države smo namreč že izvažali.

Poleg omenjenega izvoza bomo dosegli tudi posreden izvoz v Turčijo. Tja bo TOZD Avtomatske telefonske centrale izvažala sestavne dele za telefonske centrale in ti bodo vsebovali precejšen del tiskanih vezij. V planu tega izvoza ne zajemamo, pač pa bo prikazan v izvozu TOZD Avtomatske telefonske centrale oziroma Telematike. Vemo, da ni pomembno le poslovanje nekega tozda, pač pa verjetno bolj poslovanje celotne delovne organizacije. Sestavni del Telematike je tudi naša Tovarna tiskanega vezja, ki ima naravno tozda skupnega pomena.

O poslovanju našega tozda v prvem četrletju letošnjega leta še nimamo celotne bilance. Plan fizične proizvodnje tiskanega vezja smo dosegli blizu 100%.

Za realizacijo letnega programa bomo za nabavo materiala potrebovali približno 254 milijonov din. Od tega bomo morali s konvertibilnega tržišča uvoziti za približno 24 milijonov din materiala, kar predstavlja okrog 10% vsega materiala, ki ga uporabljamo pri naši proizvodnji.

V programu novega tozda ste si gotovo zastavili tudi uresničevanje samoupravnih in družbenopolitičnih odnosov, ki seveda lahko zelo neposredno prispevajo k boljšim delovnim rezultatom, pa tudi dobremu počutju

vseh delavcev tozda. Že smo lahko slišali o nekaterih dobrih rezultatih na tem področju vašega tozda. Povejte še nekaj besed o tem!

Pokorn: »Z organiziranjem našega tozda smo seveda uresničili tudi konstituiranje vseh oblik dejavnosti na samoupravnem in družbenopolitičnem področju. Osebo sem prepričan, da brez dobrega dela na omenjenih področjih nobena temeljna organizacija ne more dosegati dobrih rezultatov v kakršnihkoli pogojih gospodarjenja. Vsi mi se tega izredno zavedamo. V našem tozdu je zaposlenih 167 delavcev, kar predstavlja nekoliko boljše izhodišče za tesnejšo medsebojno povezanost, informiranost in enoten nastop pri oblikovanju stališč in povezovanju tudi navzven. Naši delavci so vedno pripravljeni vložiti velike napore za doseganje čim boljših delovnih rezultatov, prav tako pa se aktivno vključujejo v samoupravno odločanje in družbenopolitično dogajanje.

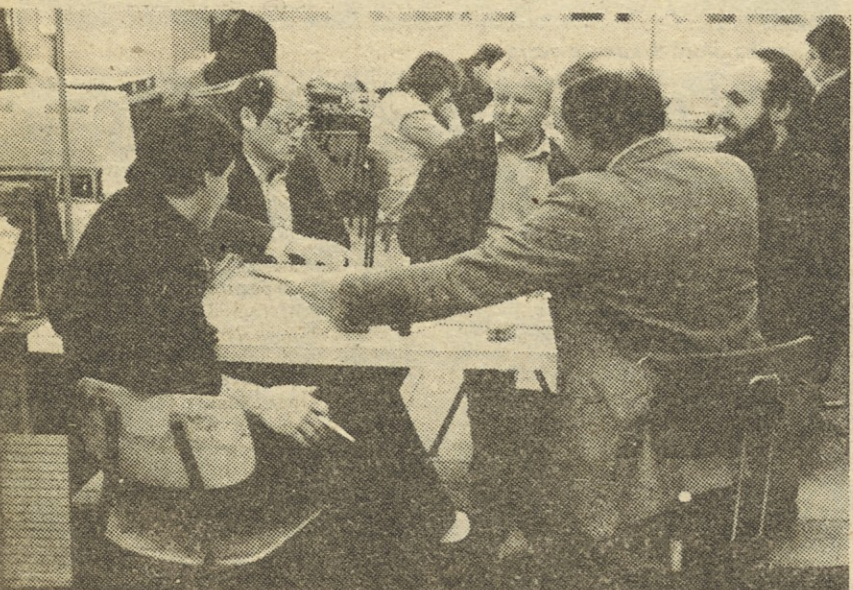
Aktivnosti okrog formiranja samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij so že za nami, zdaj pa se že lotevamo reševanja konkretnih problemov. Poleg problematike v zvezi z nabavo materiala za reden potek proizvodnje, ki jo naša nabavna služba skupaj z DS Komerciala uspešno obvladuje, imamo še nekaj kritičnih potreb po kadrih. V teku je tudi reševanje problematike prostorov za naše strokovne službe. Upamo, da se bodo tudi ti problemi v najkrajšem možnem času uredili.

TOZD Tovarna tiskanega vezja je torej mlad, toda iz dneva v dan vse bolj čvrst in homogen kolektiv. V okviru Iskre Telematike si vztrajno pridobiva svojo osebo istovetnost ali »image«, kot bi temu rekli Angleži. Čutiti je vitalnost in polet — in to je dobro. Delavcem tozda je reorganizacija prinesla novih možnosti: zdaj bolje vedo, kdo pije in kdo plačuje in kmalu se bodo navadili računati s tem. Delo na čistih računih pa ima v sedanjih gospodarskih situaciji edino prihodnost. Trenutno imajo še veliko gospodarskih težav: splošna svetovna gospodarska kriza jih onemogoča pri izvozu. Izvoz pa je danes zaveda eksistenčnega pomena. Zato se bodo nedvomno izredno potrudili, da si pridobijo tuje trge. Delovna organizacija jim bo pri tem trenutku že na dlani: pred dnevi je bila podpisana pogodba o perspektivnem izvozu večslojnih tiskanih vezij znani firmi IBM Sindelfingen v Zahodni Nemčiji.

Kazimir Mohar

Tehnična služba tiskanega vezja.

Oddelek planiranja. Delavci v strokovnih službah se srečujejo s precejšnjo prostorno stisko.

ISKRA AVTOELEKTRIKA

Novo vodstvo mladih

Na volilno programsko konferenco koordinacijskega sveta OOSZMS so se zbrali prejšnjo sredo, 20. aprila predstavniki mladih iz novogoriške Iskre Avtoelektrike. Ta mladi skup je s svojo prisotnostjo počastil tudi predsednik sindikata Avtoelektrike Boris Gregorič, pomočnik glavnega direktorja Robert Žerjal ter predstavnik novogoriškega komiteja ZSMS. Konferenca je razjasnila vrsto odprtih vprašanj, še plodnejša pa bi vsekakor bila, če bi se je udeležili tudi predstavniki tolminske in komenske Iskre.

Po uvodnih formalnostih so mladi zaposlili Roberta Žerjalo, naj jim poda celovit preizkus sedanjega perečega gospodarskega trenutka. Njihovi želji je rade volje ustregel in nadvse nazorno

ni. področjih le peščica mladih. Posamezno je obdelal tudi komisije, ki delujejo pri koordinacijskem svetu, te pa so: komisija za informiranje, komisija za delo s štipendisti, komisija za šport ter

Mladi med konferenco.

Delovno predsedstvo mladinske konference.

prikazal lanskoletno poslovanje, letošnje rezultate, plasman izdelkov Avtoelektrike na tuje trge, v dežele tretjega sveta, dotaknil se je področja urejanja razmerij med temeljnimi organizacijami, kjer je bil prav v zadnjem času storjen velik korak naprej, urejanja družbeno ekonomskih odnosov itd.

Še posebej je poudaril pobudo za reorganizacijo delovne organizacije, od katere se mnogo pričakuje predvsem z vidika racionalneje organiziranih določenih služb in proizvodnje same ob istočasni jasni vlogi delovnega člona pri ustvarjanju in pridobivanju dohodka.

Posebej je podčrtal kadrovske politiko v delovni organizaciji in priporočil mladim, naj eno izmed konferenc posvetijo prav tej problematiki, ter zaključil: »Gospodarska situacija v svetu, v Jugoslaviji in naši republiki še zdaleč ni svetla, kljub temu pa ima naša delovna organizacija v sestavi SOZD Iskre vse možnosti, da obstoječe stanje še izboljša. To pa je obveza za vse nas, da skrbno in vestno delamo, saj je to vodi k boljšemu jutri, k novim programom, k novim delovnim mestom, namenjenim vašim vrstnikom.«

Konferenco je pozdravil tudi predsednik sindikata Boris Gregorič in se obenem zahvalil predsedniku mladih Vojku Velikonji in ostalim za tesno sodelovanje in uspešno opravljanje raznih skupno načrtovanih akcij.

Mladi so se v nadaljevanju konference seznanili z bogatim poročilom o delovanju OO. Poročilo je podal predsednik. Kritično se je dotaknil vseh tistih dejavnosti, kjer prevladuje nekakšno mrtvilo, ali pa deluje na določeno

pohodna četa — obujanje tradicije NOB. Le-ta je izredno aktivna, vanjo pa je vključenih 43 članov.

V lanskem letu so se udeležili kar sedmih pohodov. Sami so organizirali pohod po poteh 9. korpusa, nanj pa so privabili kar 53 pohodnikov iz Iskre RTV in slovenskih PTT. Trdne vezi prijateljstva, pridobljene na tem pohodu so še danes žive, pa čeprav so nekateri doma tu iz Nove Gorice, drugi pa iz Ljubljane ali bližnje okolice. Aktivnost mladih pohodnikov se kaže tudi v njihovem vestnem vključevanju pri raznih drugih akcijah. Pohodna četa pod vodstvom komandanta Borisa Jeriča iz TOZD GE uspešno deluje že vrsto let in zastopa mlade iz Iskre. Z veseljem lahko zapišemo, da je najbolj aktivna organizirana skupina mladih.

Svoje poročilo je Vojko Velikonji zaključil z besedami:

»Z večjo zavestnostjo in zainteresiranostjo vseh mladih bi bilo možno marsikaj narediti, še marsikaj narediti bi zaživel. Z dejanskim stanjem ne smemo biti v celoti zadovoljni, temveč se moramo vsi skupaj truditi pri iskanju novih poti in možnosti pozitivne mladinskega dela. Vložiti moramo več napore kot doslej. Nikakor se ne smemo predati malodušju in kritiziranju, ampak moramo nenehno iskati boljše organizacijske načrte in metode. En izmed takih bi bila sigurno tudi slika našimi rojaki onstran meje, teh stikov pa nismo uspeli poglobiti, čeprav smo oddaljeni le kilometer od državne meje. Priznati moramo, da te možnosti so, kje je vzrok, da jih nismo izkoristili pa ni enostavno ugotoviti.

Sledila so poročila predsednikov posameznih osnovnih organizacij, ki so bila praktično dopolnitev poročila predsednika. V njih je bilo prikazano delo, pa tudi kritične ugotovitve o delu in neizpoljenih akcijah. Iz vsega pa je vela misel, da se obstoječe stanje mora spremeniti.

Ostala je še zadnja točka dnevnega reda in sicer izvolitev novega predsednika in sekretarja. Mladi so se po predhodnih razpravah odločili, da bo naslednji na krmilu mladih Avtoelektrike dolgoletni mladinski funkcionar Boris Švagelj iz tovarne delovnih sredstev sekretarka pa bo Mirica Vrtovec iz skupnih služb. Novoizvoljeni predsednik se je zahvalil za izkazano zaupanje in pozval vse k aktivnejšemu delu.

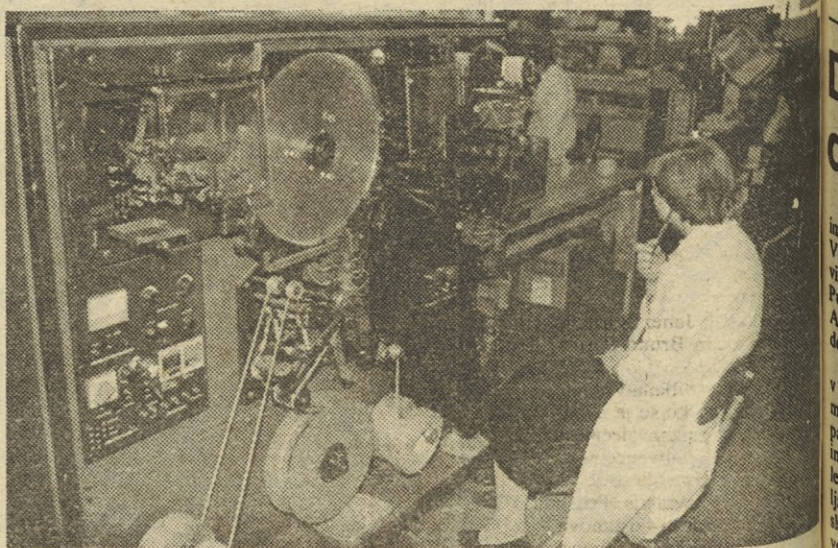
V zahvalo za dolgoletno, uspešno in prizadevno delo pa so mladi poklonili dosedanjemu predsedniku Vojku Velikonji spominsko darilo, sliko »OŠ Soči.«

Marko Rakušič

Slavo iz delovne sredine je vedno težko, še posebej če je za nekom že 20 ali več let delovne dobe. A kaj hočemo, ko čas neusmiljeno teče dalje, s seboj odnaša dneve, mesece in leta sreče in težav, uspehov in neuspehov. Celih 23 let se je veselila mnogih uspehov in uspešno premagovala vse težave in ovire Marija Vecchiet, terminar in montažerka v tovarni generatorjev in elektronike v novogoriški Iskri Avtoelektriki, kjer se je zaposlila 23. maja 1960 leta.

Pred dnevi je prišlo njeno slovo iz delovne sredine, prišel je čas njene upokojitve. Sodelavke in sodelavci so ji pripravili prisrčno slovo, saj se za tako dolgo delovno dobo in tako priljubljeno sodelavko, kot je bila Marija tudi spodobijo, poklonili so ji rože in spominsko darilo, izražena pa je bila prenekatere želja, naj pride ob vsaki priložni priliki še na obisk, kjer bo vedno dobrodošla tako, kot da bi še vedno delala med njimi.

Velika pridobitev za trboveljsko Iskro je avtomat za označevanje diod in trakanje, kar omogoča kupcem uporabo na avtomatih. Avtomatsko napravo so razvili doma v sodelovanju z zunanji kooperanti — obrtniki. Sicer bi avtomat lahko uvozili, stal pa bi preko pol stare milijarde dinarjev, v devizah seveda, doma pa je bila njegova prava za polovico cenejša.

Dopisujte
v
glasilo

